JURNALUL® S.F.

Premiul Convenţiei Europene de SF
EUROCON '94

Anul IV Nr. 120 15-21 Mai
Săptămînal de cultură
SF, HORROR ŞI FANTASY
16 pagini - 250 lei

Topul scriitorilor români şi străini

OCTAVIA E. BUTLER

SUNETELE VORBIRII

HUGO 1984

MIHAIL GRÂMESCU

Ştiri şi informaţii din fandom

REMUS CERNEA

Cronici de carte, film şi muzică

ADEL SZABO

Programul filmelor SF, Horror şi Fantasy al televiziunii prin satelit

POŞTA REDACŢIEI

Liviu SURUGIU (Roşiorii de Vede) - Ne spui şi nouă ce-a fost cu risipa aia de celuloză? Chiar nu puteai introduce toate scrisorile (3!!!) într-un singur plic? Oricum, vedetă te faci de unul singur (şi Hitler a fost vedetă, nu?). Să ştii că chestia cu revanşatul o poţi executa şi în starea ta actuală. Mulţumirile sînt primite, chiar dacă partea cu *my friend* este curată *auto-publicity* din partea ta şi eşti pasibil de-o lovitură de pedeapsă *vis-a-vis* de redacţie. Ideea cu premiul pentru grafică nu e rea, mai discutăm cînd vii cu "revanşa". Intuindu-ţi reacţia la aflarea rezultatelor concursului, juriul a renunţat să-ţi mai atribuie ceva (asta ca să nu zici că nu a fost generos!); mai ai mult pînă-n primii o sută, dar nu dispera. Şi nouă ne e ruşine pentru tine: halal candidat la scriitorime, fără maşină de scris. Să ştii că pentru partea cu spălatul preferăm "Camay Classic", face bine la bătături şi reduce transpiraţia. Sper că această pseudo-epistolă destul de lungă îţi va suplini lipsa din colimatorul revistei timp de..... numere. Culmea e că Ionuţ nu te-a înjurat, ba chiar te-a lăudat, citez: "măi, dacă i-au plăcut desenele din 116, înseamnă că i-a crescut nivelul estetic, individului!" Cred că deja bisezi chestia cu lacrimile, hm? Sau nu? Dacă nu, citeşte mai departe! Şi eu am cam aceeaşi părere despre numărul cu pricina, da' de!, personagii importante au avut părerile definitive. De ce nu faci tu contra-articolul genial? A, uitasem, tu cu geniul încă nu dansaţi pe acelaşi picior. Adresa lui Mike ţi-o voi "poşti" într-un număr viitor, cu acordul lui, *of course!* Eu zic să scuipi în sîn de vreo trei ori şi tot nu cred că e de-ajuns! Abia aştept să-ţi intre horrorul în moara mea săptămînală! Era normal să-ţi placă Brown: e favoritul tuturor copiilor.

Adrian BĂCANU & Răzvan DEJICA (Braşov) - "Amîndoi avem 15 ani" îmi scrieţi, nu puteţi fi mai expliciţi? Unul are 7,5 şi unul 7,5; unul 7, iar celălalt 8 sau unul 5 şi respectiv 10? Nu puteţi fi oleacă mai precişi? Pentru procurarea cărţilor de la Nemira scrieţi-le direct celor de la editură: Ed. Nemira, str. Crinului, nr. 19, sector 1, Bucureşti sau Clubul cărţii: CP 26-38, Bucureşti. Oricum vă public şi anunţul la "Mica publicitate".

Ramona Vasilescu (Oneşti) - Din păcate (sau din fericire) Tom Cruise n-o să "vampirizeze" Congresul Mondial Dracula. Congresul este itinerant şi se pare că este o mare escrocherie, amănunte vă vom furniza în măsura în care vom reuşi să le descoperim.

Felix CHRYSLER (Ploieşti) - Răspundem tuturor cititorilor care ne scriu. Fraze ca: "se înălţa semeaţă pînă în înalturile cerului", "neagră şi sinistră (...) se distingea ca un punct negru", "femeia se gîndea încordată", "se prăbuşi cînd auzi şuieratul şi simţi gustul tîmpit al al nisipului", "nu erau valurile frumos unduite frumos", "se săturase şi de călătoria prin subspaţiu, de zilele petrecute pe drum de la ţărmul Ţării Fierbinţi pînă dincolo şi mai ales de gîndul că are de străbătut tot deşertul acesta uriaş cu oameni leproşi, cu fiare primejdioase, cu nisip încins şi vînt şi cu apă mai puţină decît oriunde în altă parte" fac pe oricine să înţeleagă de ce *"...şi Apocalipsul a fost..."* apocaliptică!!! Adi mi-a spus să-ţi transmit să treci pe la "Quo vadis?". Telefonul/adresa lui Dan Tărăcilă îs "găsibile" în numerele mai vechi. Pînă atunci: la bună... scriere!

Florin Adrian ROŞIE (Craiova) - Cred că ai aflat între timp (din numărul trecut) că scrisoarea ta ne-a parvenit, totuşi. Traducerea din Klein a mai apărut, aşa că: nu! O.K. pentru anunţ (vezi alături). Nu cred c-ai fost prea încîntat de cronicile vs. "H.C.". Cronica de film este mult prea telegrafiată pentru a fi publicată şi mult prea departe de termenul de "pertinentă" care s-o treacă de pragul publicării.-(Mult mai reuşită a fost recenzia din scrisoarea trecută.) În ceea ce priveşte anunţarea apariţiilor editoriale: avem anumite reguli în contactele cu editurile pe care nu le putem încălca. Într-adevăr imaginea e mişto, dar cînd ne mai trimiţi încearcă să n-o mai îndoi, eventual pune un carton mai dur în spatele ei pentru a o proteja. Merci, va apare sigur!

Cătălin SANDU (Galaţi) - Îmi plac la culme băieţii dezinvolţi şi cu umor, da' vezi că pe alocuri supralicitezi pe tuşe groase şi pierzi tot efectul. Eşti primul ce-şi revendică premiul acordat (?) la concursul focşănean (?= acordat doar de noi, nu şi de organizatori), premiul constă nu numai în publicare, ci şi în realizarea unui medalion. Dacă ne garantezi furnizarea unor texte de nivelul "Cerşetorului", e posibilă realizarea şi unui special *Nova 5.5.*

(c)rom-Bi-c(lock)

Adrian BĂCANU - str. Gloriei, nr. 26, bl. 314, sc. B, ap. 10, 2200, Braşov, tel. 068-163726 caută cărţi de Philip K. Dick, Gerard Klein, Frank Herbert şi cărţi de Heroic Fantasy şi în special: *Philip K. Dick - Vînătorul de recompense; Gerard Klein - Seniorii războiului; A.E. van Vogt - Făuritorii de arme; A.E. van Vogt - Arsenalele din Isher; Norman Spinrad - Solarienii; A & B Strugaţki - Picnic la marginea drumului; Gianfranco de Turris - Liniştea Universului; A & B Strugaţki - Scarabeul în muşuroi; Robert Silverberg - Poarta timpului; Philip K. Dick - Loteria solară.*

Florin Adrian ROŞIE - str. Brazda lui Novac, bl. F8, sc. 2, et. 9, ap. 39, 1100, Craiova, Dolj oferă: *U. K. Le Guin - Lumea lui Rocannon, Ion Hobana - Jules Verne în România?; Barry B. Longyear - Duşmanul; K. Saint John - Fiul principalului; H. Salem - Întrerupătorul; J. H. Rosny-aînè - Navigatorii infinitului; Dominique Douay - Amatorul de tablouri; Science Fiction Magazin nr. 1 (realizat de Haritonovici), Orion (mai '94), Christian Léourier - Omul care ucise iarna, G. K. Chesterton - Omul care era joi; Constantin Cubleşan - Suflete mecanice.*

Adrian AVEL - str. N. Bălcescu, bl. 99, ap. 11, Adjud, 5400, Vrancea oferă spre vînzare următoarele:
- din colecţia Almanah Anticipaţia anii: 1984, 1985, 1986, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1993, 1994 (preţ 3000 lei/buc. pentru vînzarea integrală; 4000/buc. pentru vînzarea separată)
- revista Helion SF nr. iunie 1987 şi nr. 1 pe 1990 (preţ 1000 lei/buc.)
- revista Orion nr. 1, 2, 3, 4 (preţ 1000 lei/buc.)
- revista String nr. 1 (preţ 1000lei/buc.)
- colecţia cartonată JULES VERNE nr. 4, 6, 9, 13, 14, 16, 22, 26, 28, 29, 34, 35, 37, 38, 40 (preţ 2000 lei/ buc. vînzare integrală, preţ 2500 lei/buc. pentru mai mult de cinci numere şi preţ 3500 lei pentru mai puţin de cinci numere)

Caută:
- din colecţia cartonată JULES VERNE numerele 7, 11, 15, 23, 24, 27 la preţul de 4000 lei/buc.
- JSF numerele 29, 30, 31, 33, 34, 35, 52, 84 şi 103 la 600 lei/buc.

MICA PUBLICITATE

Topul lunii Martie

1) Sebastian A. Corn – Adrenergic	(JSF 89-90)
2) Robert Bloch – Omuleţii de lut	(JSF 107)
3) Costi Gurgu – Coroziunea	(JSF 98)
4) Liviu Radu – Epitaf pentru Laura	(JSF 99)
5) Don Simon – Workers	(JSF 66)
6) Florin Pîtea – Shai Tan	(CPSF 517-518)
7) Mihail Grămescu – Apocrifa după Maria	(JSF 103)
8) Octavia E. Butler – Copil de sînge	(JSF 109)
9) Sebastian A. Corn – Farial	(JSF 67)
10) Aurelius Belei – Alpha Borealis	(JSF 105)
11) Costi Gurgu – Respiraţia Morţii	(JSF 103)
12) Don Simon – Zidul	(JSF 99)
13) Costi Gurgu – PovesteA CuCyber	(JSF 102)
14) Mihail Grămescu – Şoricica	(JSF 104)
15) Ana Maria Negrilă – Schimbarea la faţă	(JSF 85)
16) Don Simon – U-TV Man	(JSF 75)
17) Costi Gurgu – Robert	(JSF 100)
18) Ionuţ Bănuţă & Sebastian A. Corn– Ragnarök	(JSF 81-82)
19) Michael Haulică – Madia Mangalena sau dincolo de ură	(JSF 66)
20) Ana Maria Negrilă – Copilăria lui Munchausen	(JSF 92)
21) George Alec Effinger – Extratereştrii care ştiau totul, dar absolut totul	(JSF 108)
22) Ana Veronica Mircea – Paradisul bărbaţilor	(JSF 110)
23) Aurelius Belei – Vă lipseşte un tehnosaur?	(JSF 104)
26) Costi Gurgu – Wops	(CPSF 506)
27) Sebastian A. Corn – Aşteptînd exodul din Goatza	(JSF 69)
28) Ana Veronica Mircea – Kill	(CPSF 507)
29) Mike Resnick – Necazurile lui Blumberg-Balaur	(JSF 104)
30) Nicolae C. Ariton – O trompetă şi un inel	(JSF 107)

Clasament Martie – 1995

1) DON SIMON	358 p.
2) SEBASTIAN A. CORN	309 p.
3) COSTI GURGU	303 p.
4) MIHAI GRAMESCU	219 p.
5) AURELIUS BELEI	143 p.
6) ANA MARIA NEGRILA	142 p.
7) LIVIU RADU	133 p.
8) FLORIN PITEA	109 p.
9) MICHAEL HAULICA	77 p.
10) ANA VERONICA MIRCEA	67 p.
11) NICOLAE C. ARITON	27 p.
12) CATALIN IONESCU	21 p.
13) CRISTIAN LAZARESCU	20 p.
14) DANUT IVANESCU	19 p.
15) ADRIAN TRIF	17 p.
16) MIHAI VICTOR STOICA	14 p.
17) MIRCEA LIVIU GOGA	14 p.
18) LIVIU SURUGIU	12 p.
19) MONICA NICOLAU	12 p.
20) RADU PAVEL GHEO	10 p.
21) OVIDIU BUFNILA	9 p.
22) GABRIEL BRAILA	7 p.
23) POMPILIAN TOFILESCU	6 p.
24) RADU DRAGOS NEACSU	6 p.
25) PAUL IOAN	4 p.

De data aceasta, nu voi mai vorbi despre Regulament. L-aţi fixat, îl aveţi, felicitări! Mulţumesc celor care sînt alături de Top 30 şi în special cîştigătorului acestei etape – Visătorul. Însă, pentru a-şi primi premiul, va trebui să se desconspire, altfel nu va putea intra în posesia unui manuscris original – Sebastian A. Corn!!! Acum, la cea de-a treia etapă a topului nostru, trebuie să remarc evoluţia vijelioasă, abruptă chiar, a lui Liviu Radu cu „Epitaf pentru Laura" – ian.– locul 25; feb. – locul 14; martie - locul 4. Evoluţie care de altfel îşi spune cuvîntul şi în Clasament, unde îl răstoarnă de pe locul 7, pe Florin Pîtea. Se pare că în această lună, el este Favoritul. Să vedem cine va fi Favoritul primăverii.

Nu pot trece cu vederea nici ascensiunea celor doi alieni – Robert Bloch (feb. – locul 6; martie- locul 2) cu „Omuleţii de lut", şi Octavia E. Butler (ian. - locul 15; feb. – locul 11 şi martie - locul 8) cu „Copilul de sînge", care astfel ne atacă „mîndria naţională" (sau nu!). Dar aşa-mi place. Fără concurenţă din afară, Topul ar fi searbăd, iar autorii români n-ar bea dintr-o cupă a victoriei, prea adîncă.

În fine, dacă luna trecută aveam 3 „new-entry": Robert Bloch, Nicolae C. Ariton şi G.A. Effinger, de data asta n-a mai reuşit pătrunderea decît Ana Veronica Mircea cu „Paradisul Bărbaţilor", direct pe locul 22. Foarte aproape de reuşită s-au aflat şi Anne Rice – „Întoarcerea lui Lestat, vampirul" şi Sebastian A. Corn – „Carcase". Dar, cine ştie, poate luna viitoare!

CONCLUZIE: Trimiteţi-mi pentru Top 30 – APRILIE, minitopurile voastre (10-15 locuri), cu texte de autori români din 1994 şi texte atît de autori români cît şi de străini, din 1995 (inclusiv aprilie), din orice publicaţie SF, mai puţin fanzine. Pentru JSF, pînă la nr. 117, inclusiv.

Maciste

JURNALUL ®

Editat de: INTACT SF

PREMIILE
CONVENȚIEI NAȚIONALE DE SF 1993 - PLOIEȘTI
CONVENȚIEI EUROPENE DE SF 1994 - TIMIȘOARA
GEOVALY SRL - BUCUREȘTI (activitate promoțională)
CONVENȚIEI NAȚIONALE DE SF 1994 - BAIA MARE

COLECTIVUL DE REDACȚIE:

Adrian BĂNUȚĂ
(REDACTOR ȘEF)

Număr realizat de:
Nicolae C. ARITON,
Ionuț BĂNUȚĂ,
Remus CERNEA,
Mihail GRĂMESCU,
Florin Iulian HRIB,
Isabela ION,
Cristian IONESCU,
Liviu RADU,
Don SIMON,
Cătălin TENIȚĂ,
Florin Mircea TUDOR.
(REDACTORI)

ADRESA REDACȚIEI:
Șoseaua București-Ploiești, nr. 25-27, sector 1, București
Tel. 2107136, 2109366, 2109946

RĂSPUNDEREA MATERIALELOR INFORMATIVE REVINE AUTORILOR

Tehnoredactare computerizată *Adrian și Ionuț BĂNUȚĂ*
Culegere: *Ruxandra ROGOJINARU*
Corectură: *Remus CERNEA*
Montaj offset: *Georgiana DUCMAN, Mariana SEBE, Silvana GREERE*

JURNALUL S.F. este înscris în Catalogul Presei la poziția 2.128. Abonamentele se pot face la orice centru RODIPET. Cititorii din străinătate se pot abona prin RODIPET SA PO BOX 33-35, telex 11995 Telefax 3129432 București - România Piața Presei Libere nr. 1

Acest săptămînal face parte din rețeaua națională a publicațiilor JURNALUL

Director administrativ: Titus GUVIR
Redactor șef: Marius TUCĂ

Tiparul executat la INTACT

LIVIU RADU

ATMOSFERĂ FIERBINTE ÎN BURNIȚA DE LA PIATRA NEAMȚ

Mărturisesc cinstit că am plecat spre Piatra Neamț cu intenția declarată de a-l strînge de gît pe Cătălin Ionescu. Știți cu toții de ce. Am descoperit cu stupoare, cînd ne-am întîlnit pe peronul din Bacău, că și el venise cu același gînd. Probabil că imaginea a două persoane trecute de prima tinerețe, destul de dolofane și cu ochelari, ce se strangulau reciproc, făcînd să le iasă ochii din cap ca la melci și să le arunce susmenționații ochelari pe jos (Doamne, cît costă în ziua de azi repararea unor ochelari! Nici nu se pune problema să-ți cumperi alții noi...) ne-a făcut să trecem la rezolvarea conflictului pe cale pașnică. Pentru a descoperi că nu există nici unul, ci doar deosebire de păreri. La care avem dreptul (chiar obligația, că au trecut vremurile umanității...)

Am făcut această introducere lungă pentru a sugera, într-un fel, o anumită stare de spirit a sesiunii de comunicări SIGMA '95. Indiferent de opiniile fiecăruia, s-au descoperit căi de înțelegere. Că diversitatea de opinii e benefică.

În același timp, selecția făcută de Dan Popescu (care a optat pentru un grup restrîns de participanți) s-a dovedit utilă. În aceste condiții, discuțiile au fost libere, deschise. S-a spus lucrurilor pe nume. Într-o manieră foarte incitantă.

Ovidiu Bufnilă a orientat, de la bun început, discuțiile într-o zonă ce se abătea, oarecum, de la tematica inițială. Domnia sa a afirmat că, deoarece majoritatea celor prezenți sînt autori cu oarecare realizări (ba unii realizați în toată puterea cuvîntului), nu are sens să se discute despre a.b.c.-ul meseriei și a propus să ne spunem părerile despre preocupările scriitorului de literatură SF, relațiile acestuia cu cititorii, editorii, fandomul, etc. Și lucrurile s-au încins...

Multe comunicări interesante, intervenții și dueluri (verbale) bine documentate și bine susținute.

Aș menționa „Cine ne sînt scriitorii" – M. Haulică; „De ce scrie un autor" – Mircea Liviu Goga (și-a scris comunicarea înainte de reuniune, în barul de la colț, l-am văzut și vi-l pîrăsc), o chestie care a încercat să surprindă mecanismele ce-l împing pe autor la scris (domnule, dacă individul ăsta scrie atît de bine pe un colț de masă dintr-un bar, hai să facem o chetă și să-l încuiem pentru o lună într-o circiumă, poate apucă să scrie un roman să ne dea pe toți cu roțile în sus); „Mișcarea browniană în SF-ul românesc" – Victor Martin, un text foarte sincer și foarte incitant, care a provocat discuții îndelungate; „Conformismul postmodernismului" – Cătălin Ionescu, la fel de plin de fitile și de idei interesante, ca de obicei; „Lumea Svolsen sau umanismul rebelilor" – M. Samoilă; iar subsemnatul, că-i mai scurt de coadă, două texte: "SF-ul între estetic și didactic" și „Vulgaritatea ca modalitate estetică", atît de minunate, că n-a avut nimeni nimic de zis (sau nu le-a băgat în seamă...).

Oricum, discuțiile s-au întins atît, încît A. Belei și Dănuț Ivănescu au abandonat ideea de a-și citi textele (care au stat la dispoziția celor interesați). Au mai fost prezentate două texte ale unor persoane absente, (din păcate): Ana Veronica Mircea și Petrică Sîrbu.

Animatorii întîlnirii au fost domnii Grămescu și Bufnilă care, cu experiența, talentul și debitul verbal au dat un plus de interes discuțiilor. (Leau cam monopolizat, ca s-o spunem cinstit, dar eu nu renunț ușor să spun cîte ceva. E adevărat, după eforturi îndelungate...).

Intervenții interesante au avut și Sebastian Corn, și Dănuț Ivănescu, de fapt toți cei care au participat (mai amintim pe Viorel Pîrligras, Andrei Valachi, Vlad Frînghiu, Ioan Lungeanu, Felix Moga, Claudiu Murgan și alții, de care o să-mi amintesc abia după ce o să predau articolul, așa că-i rog de pe acum să mă ierte că nu i-am menționat.)

Oricum, bietul Dan Popescu se afla, la un moment dat, în postura unui arbitru de box care încearcă să despartă combatanții verbali...

Încerc, la repezeală, să menționez cîteva din temele discutate:

– de ce scrie cineva, de ce vrea să fie publicat;

– ce șanse de publicare are un scriitor român;

– au creat autorii români personaje care să rămînă în mintea cititorilor?

– estetică, estetică, estetică...

Domnilor, scriitorii români de SF sînt nu numai talentați și deștepți, dar și al naibii de bine pregătiți teoretic!

Sper ca Dan Popescu (mulțumiri pentru eforturile depuse, a fost o gazdă perfectă) să publice cîndva, undeva, comunicările și intervențiile participanților la SIGMA '95.

Dan Popescu a avut o ideea bună. Incredibil de bună. Să aibă și în continuare...

Fandom postdecembrist

ZILELE SIGMA
– Piatra Neamț –
mai 1995

Dacă în zona de sud a țării naivii se mai impacientează încă de vremea prea rece (cică) a acestei primăveri, la Piatra-Neamț și Bicaz („scrie acolo de-o cetate care Neamțu se numea - Și au zidit-o, scrie-n cronici, Nemți, germani sau teutonici" cum zicea Coșbuc) abia a înflorit cornul - o țară a veșnicei primăveri. La *Zilele Sigma,* cu o reprezentativă participare a invitaților din țară (Iași, București, Brașov, Radio, TV) - susținerea și sponsorizarea locală a fost la înălțime. Au dîrdîit alături de noi „Forurile locale", domnii Florin Ionescu și Ceaușu din partea Fundației pentru Tineret și Primăriei, eu am făcut chiar și un reportaj și o înregistrare a unei discuții pe teme culturale cu dînșii și cu Dan Popescu (inițiatorul acțiunii), pentru emisiunea de cultură a Antenei 1, dar, întrucît calitatea imaginii video a ieșit cam defectuoasă din aparatura locală, nu va putea fi transmisă pe post.

Deși gazdele cenaclului Sigma nu au fost reprezentate decît de domnii Dan Popescu (fostul redactor al Multistarului) și profesoara Oana Durican (rezidentă la căminul-tabără din Bicaz), prin sprijinul sponsorilor întîlnirea a ieșit bine. Tema întîlnirii a reprezentat-o ideea alcătuirii unui manual pe tema *Cum scriu scriitorii (SF)*- temă care, chiar dacă pe mine mă irită din pricina caracterului dogmatic pe care îl implică - o scolastică a scrisului împietînd asupra libertății de creație - își justifică totuși utilitatea, ținînd cont de desele întrebări ale fanilor cu acest subiect (acțiune ce s-ar include în acțiunea de academizare peripateticiană a SF-ului).

S-a făcut, cu acest prilej și lansarea mai multor reviste și fanzine: Alternativ (Iași), Brant (Brașov), Altceva (Craiova) din care remarc poantele hazoase ale domnului Victor Martin, rezonînd a revistă de opoziție Quazin Nr.0. (Iași) editat de Casa de cultură studențească la un înalt nivel grafic - apropiat celui profesionist, dar, mai ales, infzinul Sigma, care, prin efortul domnului Dan Popescu și al sponsorilor din Piatra Neamț își propune, ambițios, să continue activitatea de stabilire de contacte în fandom și informare de publicație internă, inițiativă de altcîndva a lui Dan Merișca prin seria Quarcurilor sale. Excelentă în ceea ce-și propune a fi, n-ar fi rău dacă Dan Popescu și Oana ar putea continua această publicare împreună, eventual și cu alte colaborări, locale și din țară, pentru a reuși o mai exhaustivă și exactă selectare a informațiilor pe care le promovează. La Piatra Neamț ar fi trebuit să vină la întîlnirea noastră și dl. Liviu Stoiciu de la „Viața Românească" (fusese și el invitat în localitate la o întîlnire scriitoricească) - dar nu a venit, deși îmi promisese că vine. Localnicii să se mai pregătească moral pentru o invazie de vară în vederea unui festival rock (afelacindarella). Eu l-am sfătuit să ceară pentru asta sprijinul trupelor NATO - ținînd cont de ce-a ieșit la București, în urmă cu doi ani cu prilejulChallange Day, cînd, în urma desantului muzical eu mi-am pierdut soția și copilul (definitiv), iar crinul cu (h)alai prestigiul și pălăria - în confruntarea cu satanismul religios (cacofonic). Pregătiri pentru Ziua Regelui (10 mai) nu se făceau - probabil ilegaliștii majestății sale își înecau amarul în vin pe la casele lor.

Pe 8 mai, după ce m-am despărțit de grupul de ieșeni (Michael Hăulică, Vlad Frînghiu, Carmen Maftei dar și Andrei Valachi, cel mai nedreptățit dintre scriitorii de talent ai generației 90) m-am dus cu Oana Durican la Bicaz. Am făcut un reportaj prin centrul dominat de edificiile Băncii Comerciale și Consiliului Local, găzduit în casa fostului președinte al Republicii Polone (1926-1939) Ignacy Rokoscindki.

Ne-am pozat în spectaculosul peisaj de la poalele barajului hidrocentralei de pe Bistrița - o zonă turistică superbă nu mai prejos de cele foarte bătute, dar mai puțin aglomerată. Vom înainta spre publicare JSF-ului din aceste fotoreportaje într-un număr viitor.

Mihail GRĂMESCU

Remus Cernea

La sfîrşit a fost CUVÎNTUL

„În versetele ULTIMULUI TESTAMENT se ignoră aproape total dogmele religiilor preistorice sau antice, nu se fac promisiuni de nici un fel, nu se emit aberaţii ca în cele rămase acum prin negura timpului, şi nici nu se promovează adularea vreunei divinităţi. În esenţă, se susţine doar atît: curînd, un DUMNEZEU ni se va face realmente cunoscut; trebuie să ştim cum ne vom comporta, mai ales că El ne va semăna foarte mult..."

ILYIAVER ANOUND

„TRATAT DESPRE CĂRŢILE SFINTE ALE ULTIMEI RELIGII"

„Sîntem atît de *perfecţi* încît NU mai putem crea ceva SUPERIOR NOUĂ..."

Şocul gîndului venit de nicăieri îl tulbură pentru o clipă, după care ÎNŢELEGEREA sosi luminoasă, instantanee şi atotcuprinzătoare, sub forma comunicării cu CELĂLALT:

„Am depăşit de mult vîrsta maturităţii... Ştiu asta şi îmi simt sfîrşitul nu prea departe, raportat la scara NOASTRĂ de măsură. De aceea s-a impus ideea că trebuie să-mi „formez" un SUCCESOR...

În consecinţă, am declanşat cîndva un proces evolutiv al ceea ce specia din care te-ai ivit numeşte Univers... Materia s-a organizat treptat în structuri tot mai complexe şi... "Istoria amănunţită a tuturor etapelor i se desfăşura în minte asemeni unui tablou multidimensional şi omnitemporal... Momentele ei cruciale se succedau în ordine şi totuşi, toate o dată pentru modul său de percepţie: spasmului iniţial al BIG-BANG-ului; primul foton, primul atom de hidrogen, apoi primul de heliu, prima stea, prima galaxie, primii compuşi organici, prima supernovă, prima gaură neagră, prima bacterie, prima fiinţă cugetătoare. Cuprindea în contemplare toate aceste trepte ale edificiului construit de CELĂLALT... Calm, stăpîn pe sine, fără a se minuna, mai degrabă căutînd eventualele erori... Evalua cu atenţie sporită întregul proces al asensiunii fiinţelor inteligente de pe Terra... După ce au ajuns în era spaţială, ele şi-au perfecţionat capacităţile creierului. Devenind tot mai dezvoltat în decursul mileniilor, acesta îşi va mări substanţial volumul şi va controla forţe precum telepatia, telekinezia, va înmagazina cunoştinţele ştiinţifice vaste, va pune la punct o tehnologie aptă să prelungească viaţa biologică pe durate seculare etc... pentru ca în final să reuşească desprinderea totală de celelalte componente ale organismului uman, devenite inutile...

„Curios... Un gînditor de pe vremea cînd omenirea era încă fărîmiţată în naţiuni încarcerate cu garanţie, îMI proclama decesul şi dorea ivirea supraomului... Cît de aproape a fost de realitate! EU sînt într-adevăr „pe moarte", iar din specia lui nu s-a ivit doar supraomul ci, printr-o rarisimă combinare de material genetic, chiar TU, succesorul lui DUMNEZEU, noul DUMNEZEU. Pe vremea lui, încă mi se atribuiau numai anumite fapte „pozitive" – cît de naivi puteau fi! Abia mai

tîrziu au înţeles că EXISTENŢA presupune un TOT care include toate extremele ca şi căile de mijloc, aşa cum cele patru forţe fizice cu care am asamblat acest UNIVERS îşi au originea într-una singură... Trecînd peste astfel de „banalităţi"...:

EU însumi am comis cîteva erori... Intuiesc asta, dar încă nu le-am detectat... Poate că tu vei afla! Eu nu sînt primul şi nici Tu nu vei fi ultimul, dar NU ştiu care este Reala origine a Noastră, a DUMNEZEILOR siliţi să-şi aline singurătatea cu crearea a cîte unui UNIVERS-CAMIN al SUCCESORULUI... Bineînţeles, şi EU am fost produsul evoluţiei îndelungate a unei specii extrem de diferite de a ta, ce a vieţuit într-un univers precedent, făurit de DUMNEZEUL anterior MIE. Acele fiinţe au ajuns la acelaşi rezultat ca şi umanoizii TĂI, chiar dacă pe alte căi – EU... Civilizaţia lor s-a stins la puţin timp după apariţia mea, iar cenuşa ei a fost absorbită în hăul Marii Sfărîmări... EU am reuşit să mă sustrag efectelor colapsului acelui UNIVERS aşa cum au făcut şi predecesorii NOŞTRI, la rîndul lor... Însă întreaga istorie pe care o cunosc nu pomeneşte decît de un număr LIMITAT de entităţi asemeni NOUĂ... Ce o fi fost totuşi înainte? ANTI-EU ştie!

De asemeni, ROSTUL NOSTRU, care este? Doar acela de a ne pune la nesfîrşit o astfel de întrebare fără răspuns? Doar acela de a ne transpune temerile în speculaţii de genul: „dacă NOI înşine reprezentăm un experiment al CUIVA net superior NOUĂ? Să ne fi stigmatizat aceştia, blestemîndu-ne la a crea mereu şi mereu UNIVERSURI imperfecte şi deloc eterne? Sau avem cumva vreo şansă de a progresa într-un anume fel?"

Cascada întrebărilor nu-l descumpăni pe tînărul DUMNEZEU. Călătorea printre stele înconjurat de un cîmp energetic protector – încă avea nevoie de el. Numărul uriaş de date nu l-au zguduit nici ele, fiecare găsindu-şi loc în creierul său care acum reprezenta cca 90% din masa întregului SĂU trup organic. Însă, acumulînd atîta, cu o asemenea viteză, intră brusc într-o fază la care toate reacţiile şi percepţiile se accelerau extrem de mult. În astfel de condiţii, comunicarea cu orice fiinţă nedivină, nu se mai putea limita la cuvinte, chiar şi telepatic sugerate. Capacităţile sale îi înlesneau cu totul alte forme de transmisie-recepţie a informaţiilor...

Şuvoiul de CUNOAŞTERE îi infiltră în SINE şi o stare cu totul aparte: printre circuitele creierului îi înmuguri o teribilă poftă de a termina cu bătrînul ăsta enervant care a făcut atîta rău speciei din care a descins EL... Nu-L putea însă distruge... dar, cum TÎNĂRUL reprezenta un TOT, dorinţa uriaşă de a-L neantiza pe PREDECESOR, anulă tendinţa firească de a înfăptui recomandările subînţelese din ceea ce i s-a comunicat. În consecinţă, hotărî să nu creeze următorul UNIVERS... Genele belicoase ale speciei din care a provenit, îşi arătau din nou colţii... Şi nu pentru ultima dată...

Conştient de FORŢA SA şi de efectele aplicării sau neaplicării ei, metamorfoză triumfător un gînd într-un ultim cuvînt...

(EU) SÎNT!

*

EXPERIMENTUL A REUŞIT! AM OBŢINUT ENTITATEA DE CARE AVEAM NEVOIE...

Trebuie doar să amplasăm rapid lanţul în jurul micuţului strengar care crede că „ESTE", pînă nu-l prindem în ceaţa fumurilor pe care le are. Putem porni REVOLTA căci ACUM deţinem ARMA asta...

Nominalizare secţiunea SF

Pozitronic '95

ECRAN FANTASTIC

THE THING
-Creatura-

Producţie Universal, 1982.
Producători: David Foster, Lawrence Turman. Scenariu: Bill Lancester. Imagine: Dean Cunday. Montaj: Todd ramsey. Muzica: Ennio Morricone. Efecte speciale: Rob Bottin. Interpreţi: Kurt Russell, Wilford Brimley, David Clennon, T.K. Carter, Keith David, Richard Dysart, Charles Hallahan, Richard Masur, Donald Moffar.
Regie: John Carpenter.

Cu un buget de 15 milioane dolari, filmul este un remake după *The Thing From Another World*, realizat de Christian Nyby în 1951 după povestirea *Who Goes There?* a lui John W. Campbell. Scenaristul Bill Lancester a păstrat doar două idei ale nuvelei lui Campbell (creatura extraterestră venită dintr-un alt sistem solar, capabilă să ia orice formă doreşte; instinctele ei de supravieţuire sînt atît de puternice încît chiar şi sîngele încearcă să se „salveze" atunci cînd existenţa sa este ameninţată), lăsînd ca filmul să se bazeze aproape exclusiv pe efectele speciale realizate de Rob Bottin şi de echipa lui de patruzeci de specialişti în decursul a nu mai puţin de un an de zile. Actorii au foarte puţin de făcut în film; de fapt, ei există doar prin obsesia fiecăruia – unul pentru scotch, altul pentru casete video, al treilea pentru cîini, obsesie datorată probabil şi izolării inerente unei staţiuni de cercetări în pustietatea albă a Antarcticii. Treptat, membrii bazei americane îşi pierd umanitatea, astfel uşurînd „sarcina" creaturii extraterestre. Efectele speciale sînt de o mare expresivitate şi realism: doctorul ce masează pieptul victimei unui infarct chiar înainte ca torsul acesteia să se despice şi acel ceva aflat acolo să-l muşte de mînă, creatura cu şase picioare care să urăşte precum un păianjen, înspăimîntătorul cap care iese din ea în momentul cînd ajunge pe tavan, cumplitul, şi mereu-schimbătorul Blair-monstru. Finalul filmului nu este cîtuşi de puţin optimist deşi aparent Creatura a fost anihilată. Cei doi supravieţuitori, McReady şi Childs, aşteaptă, aşteaptă fie să fie salvaţi de o eventuală expediţie fie ca Inamicul să-şi facă din nou simţită prezenţa în eventualitatea cînd acesta „intrase" în unul din ei. A avut vreun rost lupta pe viaţă şi pe moarte dintre ei sau nu? Carpenter nu ne spune, lăsîndu-ne să alegem noi finalul, fiecare aşa cum crede. Pelicula autorului lui *Prince of Darkness*, a influenţat o întreagă serie de alte filme printre care remake-ul lui Chuck Russell la *The Blob* (1988) şi *Leviathan*-ul lui George Pan Cosmatos (1989).

Florin Mircea Tudor

BOOKSHOP

Ultimele noutăţi
HORROR
în Anglia

NAILED BY THE HEART
(Ţintuit în inimă) de Simon Clark,
Hodder & Stoughton, London, 1995,
294 pg., hardcover.

Născut în 20 aprilie 1985 în Wakefield, West Yorkshire, Simon Clark a publicat povestiri în reviste precum *Fear, Aklo; Dark Dreams,* a fost inclus în antologiile *Darklands* 2 (editor Nicholas Royle), *Dark Voices 5* (editori David Sutton şi Stephen Jones) şi *The*

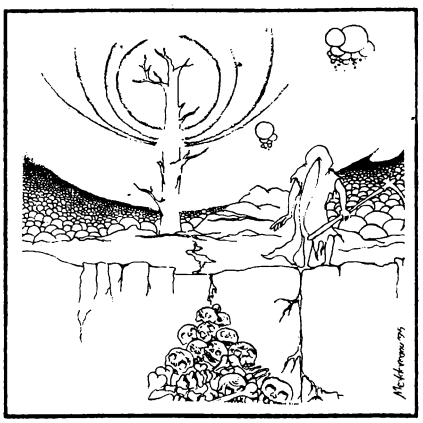

Year's best Horror Stories (editor Karl Edw. Wagner). În 1990, BBR Books îi publică culegerea *Boold & Grit* ce include şase povestiri macabre de mare duritate. NAILED BY THE HEART este primul său roman a cărui acţiune se desfăşoară într-o mică localitate de pe coasta Angliei. Chris şi Ruth Stainforth se mută împreună cu David, fiul lor de şase ani, în Out-Butterwick, o aşezare absolut obişnuită pînă în acel moment. Obişnuită pentru locuitorii secolului nostru dar nu şi pentru cei ai secolelor trecute; motivul este unul de ordin religios, locul respectiv fiind folosit pentru derularea unor vechi ceremonii întru glorificarea unui Zeu straniu. După atîtea secole de uitare, mulţi au crezut că vechea religie dispăruse de mult, lucru cîtuşi de puţin adevărat. Deja puterea ei misterioasă se răspîndeşte treptat prin mijloace supranaturale, afectîndu-i atît pe cei vii cît şi pe cei morţi. Se propovăduieşte o nouă „eră a miracolelor. Printr-un astfel de miracol, mercenarii aflaţi pe bordul unei corăbii scufundate în apropierea ţărmului cu treizeci de ani în urmă, devin, sub influenţa acestei „puteri", o hoardă de ucigaşi de o ferocitate extremă. Vieţile tuturor locuitorilor din Out-Butterwick sînt în pericol, aşa încît cei trei Strainforth trebuie să lupte pentru a se salva. un roman cu un stil alert şi dur caracteristic pentru autorul „Povestirii groparului".

Florin Mircea Tudor

MIHAIL GRĂMESCU

Moara lui Hans

Plimbîndu-mă într-o zi pe lîngă moara părăsită a lui Hans, locul mi s-a părut încîntător şi liniştit. Moara de care nimeni nu se mai apropia de la plecarea stăpînului (o poveste ciudată circula prin ţinut) căzuse complet în părăginire. Lemnul putrezise. Iarba crescuse înaltă.

Cum eram înglodat în datorii şi nu mai reuşeam să le plătesc mi-am vîndut casa strămoşească şi m-am mutat acolo.

Aveam cu mine provizii de mîncare şi cîteva tratate de medicină cu care voiam să-mi umplu timpul cît voi sta la moară în nopţile de insomnie sau în zilele de plictiseală.

Toate lucrările mele erau înghesuite într-o căruţă împrumută de la un sătean.

Cînd m-am apropiat de Fîntîna-cea-cu-apă-limpede am avut o clipă impresia că văd un animal ciudat cu chip de om şi picioare de ţap nălucind în preajma jgheabului pentru vite şi spulberîndu-se apoi ca un fum.

Calul a fornăit. Distanţa era mare însă, şi cum nu am mai văzut nimic atunci cînd m-am apropiat, mi-am continuat drumul după ce am băut din apa rece şi după ce am adăpat şi calul. În pămîntul moale din preajma fîntînii rămăseseră întipărite urme proaspete de copite mici de capre sau oi.

Am intrat în moară forţînd uşa. Totul era acoperit de un praf gros. Saci cu făină rămaşi pe-tă tot (se vedea că stăpînul plecase în grabă), majoritatea putrezi şi sparţi, răspîndeau un miros greu.

În fostele camere de locuit, mobila cumpărată din oraş era plină de praf şi roasă pe alocuri de şoarici.

În rest atmosfera era plăcută. O bibliotecă numai cu cărţi nemţeşti legate în piele acoperea un zid întreg al unei camere. Se lăsa seara şi m-am culcat, după ce am băgat calul în grajdul imens şi pustiu. Am dormit bine şi, cînd m-am trezit, soarele intra prin ferestrele mari, jucîndu-se în particulele de praf plutind prin aer.

Am plecat în sat să duc căruţa, şi la fîntînă am văzut iarăşi urme.

La moară am aranjat proviziile în cămară. Am mai găsit acolo şi un butoiaş cu vin negru şi vechi rămas probabil de la proprietar.

Îmi petrecem timpul citind, dormind, plimbîndu-mă prin pădurea de salcîm din apropiere sau chiar pînă la viile din zare.

Barba şi părul îmi crescuseră lungi. Adînca seninătate a locului mă făcea să fiu liniştit.

Părăsisem toate ambiţiile şi toate dorinţele.

Într-o zi, în pădure, am zărit dormind la poala unor tufe, pe iarba înaltă, cu naiul alături, pe zeul Pan, şi am priceput că ale lui erau urmele de copită de la fîntîni. Am plecat pe vîrfuri să nu-l trezesc şi m-am întors acasă zîmbind.

Se apropia toamna. Se făcea tot mai frig şi nu aveam haine groase.

Şi, într-o noapte cu stele ascuţite şi ghimpoase, cînd veneam dintr-o plimbare mai lungă mergînd agale pe malul heleşteului am văzut deodată la cîţiva paşi înaintea mea o apariţie neagră ţîşnind din apa sticloasă în care luna se spărgea în valurile stîrnite cu clipociri viclene.

Un fior prelung de ghiaţă m-a împietrit pe loc.

Fiinţa Fricii s-a căţărat pe mal cu clătinări şi lipăituri de ud şi şi-a scuturat părul negru şi lucios de apă.

Apoi am văzut-o de la cinci paşi cum îşi ridică botul roşu către cerul acoperit de stele şi m-am cutremurat:

în ochii imenşi şi nemişcaţi ca de sticlă, bulbucaţi, adînci, reci şi întunecaţi şi sclipind am zărit cum o secundă luna s-a reflectat în două dungi strălucitor de albe.

STAR TREK-GENERATIONS

cu:
Patrick Stewart, Jonathan Frakes, Brent Spiner
regia: David Carson
scenariul: Ronald D. Moore & Brannon Braga
producţia: SUA, 1994

Binecunoscuţi eroi ai serialului „STAR TREK-GENERATIONS", difuzat şi pe TVR 1, încearcă să salveze echipajul unei staţii orbitale aflată în pericol, dar la bordul ei, singurul supravieţuitor este doctorul Soran.

Jean-Luc Picard află că tipul inventase o armă capabilă să oprească reacţiile nucleare din măruntaiele stelelor, determinînd astfel implozia lor. Scopul?: Devierea cursului unei panglici de energie, un fenomen straniu denumit *„nexus"*, un loc unde trecutul se îmbină cu viitorul, unde timpul nu există, fericirea e perpetuă şi visele devin realitate *(aţi înţeles ceva?)*.

Picard ajunge în final în *„nexus"*, unde îl întîlneşte pe James T. Kirk *(căpitanul din prima serie STAR TREK, care nimerise accidental în panglică, în urmă cu 78 de ani)*. Cei doi temerari căutători printre stele îşi unesc forţele pentru a-l înfrunta pe doctorul Soran. Preţul victoriei înseamnă, printre altele, şi distrugerea astronavei Enterprise.

Dar concluzia că Jean-Luc şi echipa ar părăsi serialul, mai ales că Patrick Stewart declarase că e sătul de rol şi ar vrea să interpreteze ceva din Shakespeare, e o concluzie greşită, producătorii grăbindu-se a construi o nouă navă.

Este un film mai bun decît majoritatea episoadelor seriei *STAR TREK THE NEXT GENERATIONS*. La superioritatea aceasta contribuie în mare măsură androidul Data, căruia i-a fost implantat un „cip emoţional". Simţul umorului este supradozat, făcînd din el un personaj extrem de nostim. Însă filmul nu reprezintă nici pe departe *„evenimentul cinematografic al anului"*, cum spunea cineva într-o reclamă.

P.S. Cînd vor înţelege producătorii că sunetele nu se propagă în vid?

Florin Iulian Hrib

ADEL SZABO

CELĂLALT

Mă obseda ideea că mai văzusem undeva fața aceea. Cînd am intrat în sală Celălalt tocmai își termina de mîncat sandvișul. L-am văzut mestecînd încă hîrtia roz în care acesta fusese învelit.

În timp ce încercam să mă cațăr pe primul candelabru, am văzut că proprietarul feței pe care o zărisem la intrare era sub mine. Am putut să văd că era unul dintre Capetele Seci, de aceea trebuise să-și lase fața la intrare. Cînd am încercat să mă atîrn de candelabru mi-am adus aminte că Celălalt probabil primise un număr pentru fața lăsată la intrare.

„Ce număr ai?" l-am întrebat. Celălalt nu răspunse. „Ce număr ai?" Nimic. Ce tont pot să fiu! Dacă și-a lăsat fața la intrare bineînțeles că nu putea răspunde, că doar și gura și-o lăsase la intrare odată cu fața. Atunci m-am gîndit că mai bine ar fi să întreb fața de la intrare. Am sărit de pe candelabru și am zburat spre intrare să întreb ce număr are Celălalt în mînă. La mijlocul drumului m-am oprit, lăsîndu-mă să cad pe podea. Ce număr? Nu, că așa înnebunesc! Nu puteam găsi fața dacă nu știam ce număr avea. Da' nu știam nici numărul! Deci nu știam care era fața pe care trebuia s-o întrebe de numărul pe care îl ținea Celălalt în mînă, de la începutul recepției.

Tot ce știam era că Celălalt era un Cap Sec! Asta însemna că va fi foarte frumos, dar tîmpit. Fața pe care trebuia s-o port eu nu-mi plăcea. Știam regula: un tîmpit frumos sau o oroare inteligentă. Acum eram sigur că mai văzusem undeva fața celuilalt. Dar cum am putut vedea fața dacă nu-i știam numărul și dacă nu-i știam numărul... Gata! Înnebunesc înainte de a ieși de aici! Trebuie să mă opresc! Ce naiba să fac? Ceea ce trebuia să fac era să mă studiez, în primul rînd, cu atenție. Am zburat înapoi spre sala de recepție, unde semenii mei începeau să se adune. Erau o grămadă. L-am căutat pe Celălalt. Cînd am intrat acolo, am văzut o mulțime de Capete Seci. Celălalt era tot acolo și mai ținea numărul în mînă. Era tare cald în sală și Celălalt tot sub candelabru stătea, cu numărul lui. Mi-am întins aripile de liliac și am zburat spre candelabru. Atîrnînd de coadă, am încercat să-l sugrum, dar începură să sune trompetele. Toată lumea se îmbulzi spre ieșire. Toți voiau să plece.

„Liniște, vă rog! Nu vă agitați!" strigă „...". „..." fusese acolo tot timpul. Ce s-ar întîmpla dacă „..." și-ar aduce aminte cum arăta trupul Celuilalt? Aiurea!

„Oricum numărul va fi al meu!" am hotărît cu glas tare.

Celălalt mai stătea acolo, așteptînd. Două Capete Rotunde veniră să-l conducă spre ieșire. „Cum naiba a putut mînca sandvișul dacă și-a lăsat fața la intrare?"

Acesta a fost primul meu gînd pe cînd mă aflam la pieptul mamei mele. Simțeam căldura sînului ei și gustul laptelui. Lîngă mine am auzit un scîncet și mama mă puse jos ca să-l ia pe Celălalt.

„Ce drăgălași sînt..." șopti cineva.

„Gemeni... Nu m-aș fi gîndit niciodată că o să am gemeni..." răspunse mama.

Celălalt mai plîngea și mama tot încerca să-l facă să tacă.

„Nu știu de ce plînge... Frate-său n u

plînge niciodată..."

Am încercat să zîmbesc, dar n-am reușit. Deci reușisem să-i iau fața Celuilalt. Am închis ochii. Mă simțeam satisfăcut. Nu mi-ar fi trecut niciodată așa ceva prin minte, dacă Celălalt n-ar fi ținut numărul în mînă, așa prosteşte, de parcă l-ar fi oferit. Am scos un suspin și am auzit vocea mamei:

„O, Doamne, copilul meu!"

Mă obseda ideea că mai văzusem undeva fața aceea. Cînd am intrat în sală, Celălalt tocmai își termina de mîncat sandvișul. L-am văzut mestecînd încă hîrtia roz în care fusese învelit.

„Oho!" am țipat. Descoperisem misterul. Celălalt purta fosta mea față. Era fața pe care ar fi trebuie s-o port eu la naștere. Am rînjit, adică noua mea față a rînjit către cea veche și atunci Celălalt își întinse aripile de liliac și rîse.

„Te-ai întors și tu?" am întrebat.

„Nu, n-am plecat niciodată de aici..." îmi răspunse el.

„Atunci cum de ai fața aceea?"

„Am găsit-o. Ceilalți se grăbeau spre ieșire și eu am găsit-o și am luat-o."

„Unde-i Celălalt? El n-are față?

„Cine-i Celălalt?"

„Dar tu ai față!"

„Asta e fața Celuilalt. Aceea e fața mea!", am arătat eu spre fața lui.

„Nu știu..." zise acesta. Am vrut să ies mai repede și nu aveam față, așa că atunci cînd am găsit-o m-am gîndit că pot s-o iau, dar am întîrziat și „..." păzea deja ușa. Mi-a pus niște întrebări și mi-a spus că nu-i fața mea și nu-mi poate da drumul."

„Și tu ce i-ai spus?" l-am iscodit eu mai departe.

„I-am spus că am găsit-o sub candelabru și atunci a început să strige: „Opriți-l!" și „Pînă la urmă a reușit!" și „Aduceți-l înapoi!".

Cînd am auzit, am strigat „Dobitocule!" și l-am ucis pentru totdeauna. Am făcut cel mai groaznic lucru: i-am luat fața, am mototolit-o și am aruncat-o pe jos. Celălalt nu era acel Celălalt. Acela plecase și eu eram pedepsit acum pentru că luasem fața propriului meu frate, dar nimeni n-ar fi observat dacă imbecilul acela care stătea în fața mea, fără față, așa cum merita, nu ar fi luat fața abandonată de mine și nu i-ar fi spus lui „..." că o găsise sub candelabru. Acum eram condamnat să fiu un Cap Rotund, unul care nu se va mai naște niciodată.

Premiul

POZITRONIC '95

Grafică - Sergiu Grapă

vitrina cu iluzii

MICHAEL CRICHTON - SFERA

Liviu Radu

Gaze exotice și gorgone

Primele pagini îți lasă impresia că recitești „Germenul Andromeda", un roman foarte bun. Tocmai de aceea nu merită pastișat.

Apoi descoperi că asemănarea e formală. Rețeta cu echipa specială mobilizată pentru rezolvarea unei situații aparte - doar un pretext. Faptele devin din ce în ce mai surprinzătoare. Autorul s-a jucat, efectiv, cu cititorii. Cum crezi că ți-ai prins despre ce-i vorba, cum schimbă placa...

Un roman foarte bun, dinamic, captivant. O navă cosmică din viitor, o sferă de origine extraterestră... Ingrediente interesante pentru surpriza finală: ceea ce analizează, de fapt, autorul, este omul modern, comportarea sa în condiții de stress, ambițiile, obsesiile și capacitatea sa de a-și cunoaște limitele. O carte ieșită din comun. Aș fi trecut-o printre cele mai bune ale anului. Din nefericire, nu pot. Crichton n-are nici o vină. E un scriitor mare, demn de toată admirația.

Păcat că editura care i-a cumpărat copyright-ul nu-i acordă aceeași considerație...

Nu veți afla nicicum autorul coperții sau redactorul de carte. Dar nu-i un lucru atît de important...

Am fost întotdeauna (și am afirmat acest lucru de cîte ori am avut ocazia) împotriva „versiunilor românești". Acest lucru implică, din start, că traducerea nu respectă textul original. O lipsă de respect față de autor și cititor.

N-am nimic cu domnul Constantin Dumitru-Palcus. A făcut, din cît pot aprecia, o traducere bună, cursivă, ce se citește cu plăcere. Nu-i cunosc meseria, probabil că nu are cunoștințe tehnice vaste. Unui traducător nici nu-i trebuiesc. Cu excepție cazul cînd traduce SF. Și mai ales hard SF. Dar de unde traducători talentați și cu cunoștințele tehnice? Sînt puțini și nu orice editură își permite un M.D. Pavelescu, I.D. Brana sau Șt. Ghidoveanu.

Există o soluție, pe care o practică aceia care vor să facă meserie, nu bani: consilieri tehnici.

M-am uitat prin carte și recunosc cinstit că mi-au sărit în ochi doar cîteva lucruri. Eronate pot fi mai multe, dar nu le-am descoperit eu. Nu mă pricep la ihtiologie (Oare ce-i acela un pește-foarfecă?), nici la submarine. Dar faptul că găsești o greșeală, corelat cu acela că romanul e o versiune, nu o traducere, îți provoacă o, ceea ce juriștii americani numesc, „îndoială valabilă".

În momentul în care întîlnești prima oară expresia „gaze exotice" presupui că-i o greșeală de tipar. După ce o regăsești, începi să te îndoiești de memoria ta... În asemenea situație, eu am întrebat cunoscuți mai calificați ca mine.

Ce-or fi gazele exotice: oxigen de Celebea, heliu de Tahiti... Se pare că-i vorba de gaze rare. Nu știm, nu cunoaștem termenul folosit de autor...

Dicționarul enciclopedic dă, pentru cuvîntul "gorgonă", doar sensul mitologic. Unde să-l găsesc? Cititorul de rînd nu are dicționare ihtiologice acasă... Presupun că-i vorba de vreo stea de mare...

Aproximația în traducere poate fi acceptabilă în soft SF, unde e important să redai înțelesul frazei, intenția autorului. În hard SF, acest lucru e de neconceput. Pentru că autorul își propune să demonstreze științific ceva, să ne învețe! Credeți că, dacă un cititor elev al romanului *Sfera* în varianta ELIT, ar încerca s-o convingă pe profesoara de chimie că există „gaze exotice", ar avea succes? Mă îndoiesc...

muzica sferelor 15 NOCTURNUS

episod dedicat lui Gheorghe Tătar Jr. care mi-a recomandat pentru prima dată NOCTURNUS.

În deschiderea acestui episod, doresc să menționez apropierea unui eveniment muzical realmente de excepție: concertul de la SALA PALATULUI (BUCUREȘTI) din 21 mai al lui PAUL RODGERS, celebrul solist vocal al legendarei FREE, trupă care a evoluat în cadrul WOODSTOCK (1969) și care a însemnat foarte mult pentru epoca HIPPIE. Vă reamintesc cîteva din superbele lor creații:ALL RIGHT NOW, balada MOURNING SAD MORNING, MR. BIG - de la această piesă provine numele actualei formații de HARD N HEAVY, MR. BIG.După destrămarea trupei FREE, PAUL RODGERS a activat în BAD COMPANY, un alt „nume mare" al rock-ului și a susținut ulterior o carieră solo de succes.

Trupa NOCTURNUS a fost înființată în 1988 la inițiativa bateristului vocalist MIKE BROWNING. după cîteva înregistrări demo și numeroase schimbări de componență, NOCTURNUS editează în 1990 memorabilul album THE KEY la casa de discuri EARACHE. Aceasta reprezintă un moment de cotitură pentru DEATH METAL, datorită utilizării permanente a claviaturilor și a introducerii pasajelor TECHNO-PROGRESIVE care necesitau o îndemînare deosebită (nu vă speriați, nu e nici o legătură cu muzica TECHNO difuzată cu obstinație de MTV). Ei își declară stilul practicat ca fiind SCIFI-SYMPO-DEATH METAL întărind această idee cu versuri inspirate din literatura și filmele SF și HORROR. De fapt, piese ca LAKE OF THE FIRE, STANDING IN BLOOD sau BEFORE CHRIST/AFTER DEATH au un mesaj ANTICHRIST, ușor, chiar ușor SATANIC, însă textele denotă o inteligență remarcabilă a celui care le-a conceput (MIKE BROWNING). VISIONS FROM BEYOND THE GRAVE este aproape o invocație (nu spun a cui...) iar NEOLOTHIC propune o viziune apocaliptică a unui ev de mult apus... Pe de altă parte, piese ca ANDROMEDA STRAIN, DROID SECTOR, DESTROYNG THE MANAGER și EMPIRE OF THE SANDS au, ca tematică un puternic filon SF: distrugerea lumii cu „ajutorul" tehnologiei direcționate spre scopuri aberante, invazie andromedană, androizi, cibernetică, un pic de umor SF, teleportări, mașina timpului, paradoxul uciderii „pruncului nazarinean" de către un călător temporal, sclavi creați sintetic prin „experimente vicioase", arme ale viitorului, imperiu spațial + multe alte elemente binecunoscute și vehiculate în universul SF. În acest context, nu surprinde faptul că muzicienii trupei NOCTURNUS adresează mulțumiri speciale, printre mulți alții, lui H.P. LOVECRAFT, filmelor HORROR și formațiilor ATHEIST, PESTILENCE, PARADISE LOST end so on.

Al doilea lor album, excelentul THRESHOLD editat în 1992 tot la EARACHE, ne prezintă o formulă de SEXTET de mare succes în imprimările de studio iar solo-urile chitaristului MIKE DAVIS, prin modulațiile sim fonice ale instrumentului său, îmi amintesc de „calsicul" MALMSTEEN și de chitaristul trupei DREAM THEATER.

Albumul se deschide cu CLIMATE CONTROLLER care pare a fi un fragment desprins dintr-o povestire SF-FANTASY avîndu-l ca personaj central pe LORD ADDU, Stăpînul Pămîntului și al Cerului. O piesă bună, potrivită pentru a începe seria celor 8 ale discului. TRIBAL VODOUN nu are ceva cu totul special ca sonoritate iar versurile se axează pe spirite, religie violență și... PANDEMONIUM (vezi M.S. ep.7 PARADISE LOST). Piesa NOCTURNE IN Bm este instrumentală și superbă...ARCTYC CRYPT reprezintă una din piesele de „vînă" și care, totodată măresc calibrul albumului - obiecte extraterestre, o stranie capsulă care străbate timpul, legende despre un antic călător printre stele...

Fața B a albumului începe cu excelenta piesă AQUATICA. Ea ne trimite în anul 2023 în plină luptă pentru a realiza totala dominație a planetei de către LORZII RAZBOIULUI. SUBTERRANEAN INFILTRATOR începe cu zgomotele provocate de o bătălie a viitorului (posibil spațială) gen RAZBOIUL STELELOR și se continuă cu o orchestrație pe măsură. În ALTER REALITY avem de-a face cu ALTERED TIME/ALTERED SPACE/RELATIVE DEFORMITY/ ALTER RELITY-

UNDE EȘTI TU PHILIP K. DICK, DOAMNE?

Ultima piesă, chiar dacă nu aduce nimic deosebit din punct de vedere muzical, ne dezvăluie faptul că undeva, în spațiul cosmic există o sferă a puterii, o mașină de război (cam în genul STELEI MORȚII lui VADER).

Din păcate aparițiile LIVE NOCTURNUS nu a avut impactul așteptat, deși trupa a realizat turnee în Europa, alături de cei de la BOLT THROWER și SUA cu NAPALM DEATH. Aceasta a și reprezentat unul din motivele pentru care, în 1993, NOCTURNUS s-a dizolvat, leader-ul ei, MIKE BROWNING alăturîndu-se grupului ACHERON. În decembrie 1993, MORRIBOUND RECORDS din SEATTLE lansează pe piață, ca un epitaf NOCTURNUS un E.P.cu 7 piese de valoare, intitulat THE LAST RELEASE.

P.S. Mulțumiri speciale de tot lui Dragoș, ALIAS SHADOW FROM IAȘI fără sprijinul căruia, acest episod nu ar fi fost realizat acum...

Remus CERNEA

Ce mai vedem la TV? (15-21 mai)

Luni 15 mai

21.15 Aproape moartă (F-a, SUA, 1994): RTL 2. Cu: Shannon Doherty (r: 4.15)

0.05 Monstrul trăiește (SF-H, SUA, 1988): RTL 2; Cu: B. Robbins

Marți 16 mai

23.00 Portretul lui Dorian Gray (F, 1945): TNT (r). Regia: A. Lewin

0.35 Moartea cu mască roșie (H, Anglia, 1964): SAT 1

2.10 Jucării demonice (H): Antena 1. Regia: Peter Manoogian. Cu: Tracy Scoggins, Bentley Mitchum, Michael Russo.

Miercuri 17 mai

20.15 Invadatoarele spațiului: Canal 38 - Amerom

21.15 Delegația (SF-TV, Germania, 1970): RTL2

21.15 În căutarea extratereștrilor (emisiune științifică): B3

Joi 18 mai

11.00 Visul american (F-co, SUA, 1984): PRO 7

21.15 Buffy, vampirul ucigaș (F-co, SUA, 1992): PRO 7. Cu: Luke Perry

22.50 Noaptea sperietorii de ciori (F, SUA, 1981): PRO 7

23.35 Chromosome 3 (SUA): M6. Cu: O. Reed

Vineri 19 mai

15.20 Războaiele roboților (SF): Antena 1. Regia: Albert Band. Cu: Don Michael Paul, Barbara Crampton, Juji Okumoto

21.15 Doctorița și ucigașul (F-th, SUA, 1994): RTL

1.00 Copii condamnaților (F, 1964): TNT. Cu: Jan Hendry.

2.10 Cosmarul (H, SUA, 1984): RTL

2.50 Bătăile inimii (SF-a, SUA, 1981): RTL 2. Cu A. Kaufman

3.05 Oamenii-sămînță (H): Antena 1; Regia: Peter Manoogian. Cu: Andreea Roth, Dane Witherspoon

Sîmbătă 20 mai

21.15 Vînătoare după un invizibil (SUA, 1992): PRO 7

23.15 Alien 3 (SF, SUA/Anglia, 1992): PRO 7

1.00 Cyborg cop (SF, SUA, 1992): RTL

Duminică 21 mai

15.40 King Kong trăiește (SUA, 1986): SAT 1

0.15 Povestiri din lumea fantomelor (SUA, 1990): PRO 7

Seriale:

„A fost odată... Cosmosul" (da): 3 sat: M: 17.35

Alf (co):* TELE 7 abc:L:13.30 (r.ep 19);S:13.50 (ep.20);*PRO7: L-V: 20. 25 (r.L:7.00, Ma:6.50. Mi: 6.30, J:6.45, V:7.00)

„Androida/Femeia bionică"(SF): RETE4: L 2.25 ,Ma:2.10, Mi:2.10 (r. 4.00),J:3.25, V:3.40, S:2,25, D:3.35

Aventurile tînărului Indiana Jones(F-a): TF1: S: 16 (Serial produs și imaginat de George Lucas. Cu: Corey Carrier, Sean Patrick Flanery, George Hall. Lloy Owen, Ruth de Sosa)

„Batman" (da): Italia 1: D: 7.30;*PRO 7:D:11.35

„Dosarele X" (F-p, SUA, 1993): PRO 7; V:22.10 (ep: Mașinăria)

„Femeia fantastică":* TELE 7 abc:J:20.00 (r.V: 14.30) (ep.22);*RETE 4:L-V: 16.20

„Înapoi în trecut" (SF): RTL: D: 12.25

Highlander (F):*Italia 1: z:17.30; M6 (da, Franța): Mi:16.30

Hulk (SF, SUA, 1978, Cu: Lou Ferrigno): L-V: 18.00 (ep. 3-7)

KITT: TELE 7 abc: J:21.35 (ep. 24), r.V: 11.05

Louis și Clark: Noile aventuri ale lui Superman: M6:Ma:21.50

Lumea de dincolo (SF): RAI UNO: Mi:11.05

„Omul din Atlantis" (SF, SUA, 1977): PRO 7: D: 12.50

„Salutări din lumea cealaltă" (F-p): (ultimul episod: "Fratele mai mare vede tot") (SUA, 1990): RTL 2: J: 0.40

„Superman": *PRO 7: V: 21.15 (ep. Metallo), (r.S: 13.35)

„Star Trek. Noua generație" (SF,SUA,1988): TVR 1: D.: 17.50 ; SAT1:L-S 15.55 (ep.3-8)

„Superboy": *PRO 7:D:12.25; *Italia1: S,D:11.30

Vampirul Ketchup (da): 3 sat: V;17.05 (ep. "Pînă miroase ceva")

Pribeagul (F): Antena 1:S:20.00 (ep 1 - premieră). Regia:Bob Mahoney. Cu Bryan Brown, Kim Thomson, Deborah Moore (r. D: 7.00)

Legenda:

SF-Science Fiction; H-Horror; F-Fantastic, a-aventuri/acțiune; th-thriller; p-polițist; er-erotic, co-comedie; w-western; da-desene animate

L,Ma,Mi, J, V, S, D - zilele săptămînii

z - zilnic; ex - exceptînd; r- reluare

Selecție: Ioan PAVELESCU

Premiul Hugo 1984

Vorbirii Soarelui

OCTAVIA E. BUTLER

În autobuzul de pe Washington Boulevard era scandal. Ray se aşteptase să aibă parte de scandal mai devreme sau mai tîrziu în călătoria sa. Amînase plecarea pînă ce singurătatea şi deznădejdea o împinseră de la spate. Credea că s-ar putea să mai aibă un grup de rude rămase în viaţă – un frate şi cei doi copii ai săi la douăzeci de mile depărtare, în Pasadena. Asta însemna un drum de o zi, dacă avea noroc. Sosirea intempestivă a autobuzului tocmai cînd părăsea casa ei din Virginia Road păruse o mostră de noroc – pînă ce începu scandalul.

Doi bărbaţi tineri erau implicaţi într-un soi de neînţelegere. Stăteau pe interval, grohăind şi gesticulînd unul la celălalt, fiecare în echilibru instabil cînd autobuzul se hurduca din pricina gropilor. Şoferul părea să-şi dea ceva silinţă pentru a-i ţine dezechilibraţi. Totuşi, aproape că se atingeau prin gesturile lor – lovituri de pumn în batjocură, jocuri ale mîinilor cu scop intimidatoriu, pentru a înlocui înjurăturile pierdute.

Oamenii îi urmăriră pe cei doi, apoi se uitară unii la alţii şi scoaseră sunete subţiri, de nelinişte. Doi copii se smiorcăiau. Rye stătea la cîţiva paşi de certăreţi şi vis-a-vis de uşa din spate. Îi pîndi cu băgare de seamă, ştiind că bătaia avea să înceapă cînd nervii unui vor ceda, cînd mîna îi va aluneca sau cînd unul va ajunge la capătul capacităţii sale limitate de a comunica. Lucrurile acestea se puteau întîmpla oricînd.

Peste puţin timp autobuzul dădu peste o groapă neobişnuit de mare şi un bărbat, înalt, slab şi rînjind, fu aruncat în oponentul său mai scund. Instantaneu, bărbatul mai scund îşi împinse pumnul stîng în rînjetul pe cale de dezintegrare. Îşi pisă adversarul mai mare de parcă nici nu avea altă armă decît pumnul stîng. Lovi destul de repede şi de puternic pentru a-şi doborî la pămînt adversarul înainte ca acesta să-şi recapete echilibrul şi să poată riposta măcar o dată.

Oamenii zbierară sau cîrîiră de teamă. Cei din apropiere se învălmăşiseră pentru a se da la o parte. Alţi trei tineri mormăiră excitaţi şi făcură gesturi largi. Apoi, dintr-un motiv oarecare, izbucni o a doua dispută între doi dintre aceştia trei – probabil pentru că unul îl atinsese neatent sau îl lovise pe celălalt.

Cînd cea de-a doua bătaie risipi pasagerii înspăimîntaţi, o femeie îl scuturâ pe şofer de umăr şi grohăi în vreme ce gesticula spre luptă.

Şoferul grohăi şi el printre dinţii goi. Înfricoşată, femeia se retrase.

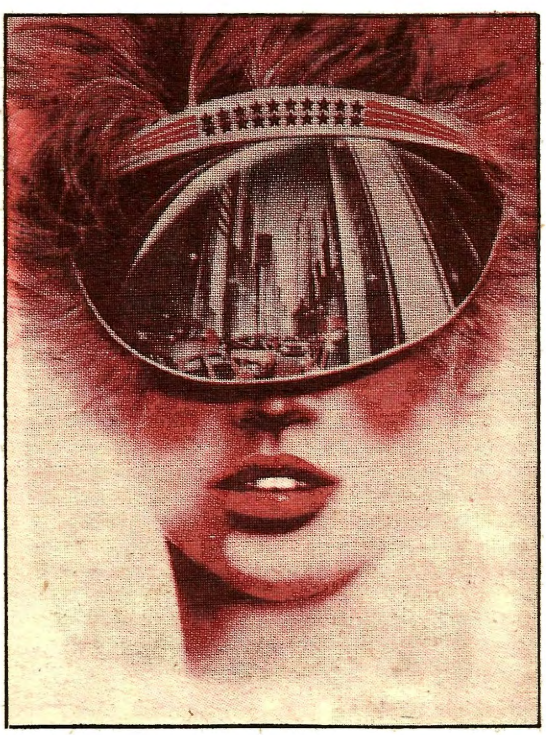

Rye, cunoscînd metodele conducătorilor de autobuz, se cuprinse în braţe şi apoi se ţinu de traversa scaunului din faţă. Cînd şoferul călcă frîna, ea era pregătită, iar combatanţii nu. Căzură peste scaune şi pe pasagerii ce ţipau, iscînd chiar şi mai multă confuzie. Izbucni cel puţin încă o bătaie.

În clipa cînd maşina se opri complet, Rye fu în picioare, împingînd uşa din spate. La a doua împingere, aceasta se deschise şi Rye sări afară, ţinîndu-şi pachetul într-o mînă. Alţi cîţiva o urmară, dar unii rămaseră în autobuz. Autobuzele erau atît de rare şi de neregulate acum, încît lumea călătorea cu ele cînd putea, indiferent de condiţii. Era posibil să nu mai treacă altul azi – sau mîine. Oamenii începeau să meargă pe jos şi dacă vedeau vreun autobuz îi semnalizau să oprească. Lumea care făcea călătorii interurbane, precum cea a lui Rye de la Los Angeles la Pasadena, plănuia să înnopteze afară, sau risca căutînd adăpost la localnici, care îi puteau jefui sau ucide.

Autobuzul nu se mişcă, însă Rye se depărtă de el. Intenţiona să aştepte pînă ce scandalul se termina şi să se urce iarăşi, însă dacă se lăsa cu împuşcături, voia protecţia unui copac. Astfel, era aproape de cotitură cînd un Ford albastru rablagit, de pe celălalt sens al străzii, făcu o întoarcere de 180 de grade şi se opri în faţa autobuzului. Maşinile erau rare – pe cît de rare le puteau face o severă lipsă de carburant şi de mecanici relativ neafectaţi. Cele care încă mai mergeau erau la fel de probabil să fie folosite drept arme ca şi să servească drept mijloace de transport. Astfel, cînd şoferul Fordului îi făcu cu mîna, Rye se depărtă precaută. Şoferul se dădu jos – era un bărbat mare, tînăr, cu o barbă îngrijită, neagră şi deasă. Avea o manta lungă şi o expresie îngrijorată care se potrivea cu cea a lui Rye. Femeia rămase la cîţiva paşi, aşteptînd să vadă ce va face. El privi spre autobuz, care acum sălta din pricina luptei dinauntru, apoi spre micul pîlc de pasageri care coborîseră. În cele din urmă se uită iarăşi la Rye.

Ea îi întoarse privirea, foarte conştientă de vechiul pistol automat calibrul 45 pe care îl ascundea în jachetă. Îi supraveghe mîinile.

Bărbatul arătă cu stînga spre autobuz. Ferestrele întunecate îl împiedicau să vadă ce se petrece înăuntru.

Faptul că îşi folosea mîna stîngă o interesă pe Rye mai mult decît întrebarea lui evidentă. Stîngacii aveau tendinţa să fie mai puţin afectaţi, mai rezonabili şi mai înţelegători, mai puţin conduşi de frustrare, confuzie şi furie.

Îi imită gesturile, arătînd spre autobuz cu propria ei mînă stîngă, apoi lovind aerul cu ambii pumni.

Bărbatul îşi scoase haina, dînd la iveală o uniformă a LADP (1) cu baston şi revolver din

1. Los Angeles Police Departament (Departamentul de Poliţie din Los Angeles)

dotare.

Rye făcu un pas în spate. Nu mai exista LADP, nu mai exista absolut nici o organizaţie mare, guvernamentală sau particulară. Existau patrule de cartier şi indivizi înarmaţi. Atîta tot.

Bărbatul luă ceva din buzunarul hainei, apoi o aruncă în maşină. După aceea, gesticulă iarăşi spre Rye şi spre spatele autobuzului. În mînă avea ceva din plastic. Rye nu înţelese ce voia pînă ce el se duse la uşa din spate a autobuzului şi îi făcu semn femeii să stea acolo. Ea se supuse, mai ales din curiozitate. Poliţist sau nu, poate că era în stare să facă ceva pentru a opri bătaia aia prostească.

Individul înconjură autobuzul prin faţă, spre acea parte a şoselei unde se găsea geamul deschis al şoferului. Acolo, Rye crezu că-l vede aruncînd ceva în autobuz. Încă încerca să desluşească prin sticla colorată cînd lumea începu să năvălească afară pe uşa din spate, sufocîndu-se şi lăcrimînd. Gaz.

Rye prinse o bătrînă care altminteri ar fi căzut, ridică de jos doi copii ce riscau să fie răsturnaţi şi călcaţi în picioare. Putu să-l vadă pe bărbos ajutîndu-i pe oamenii de la uşa din faţă. Rye prinse un moşneag slăbănog, îmbrîncit afară de către unul dintre combatanţi. Clătinîndu-se din cauza greutăţii bătrînului, de abia putu să se dea la o parte cînd ultimul dintre tineri se împinse pentru a coborî. Sîngerînd din nas şi din gură, el se împiedică de altul şi se luară la trîntă orbeşte, încă suspinînd din cauza gazului.

Bărbosul îl ajută pe şoferul autobuzului să iasă pe uşa din faţă, deşi acesta nu părea să-i aprecieze gestul. Preţ de o clipă, Rye crezu că va începe altă bătaie. Bărbosul se dădu înapoi şi îl urmări pe şofer cum gesticulează ameninţător, îl urmări cum îşi strigă furia fără cuvinte.

Rămase liniştit, nu scoase nici un sunet, refuză să răspundă gesturilor evident obscene. Oamenii cei mai puţin afectaţi aveau tendinţa să se comporte aşa – să se retragă dacă nu erau ameninţaţi fizic şi să-i lase pe aceia cu mai puţină stăpînire de sine să ţipe şi să se agite. Era ca şi cum socoteau că nu-i de demnitatea lor să fie la fel de ţîfnoşi ca cei mai puţin inteligenţi. Aceasta era o atitudine de superioritate şi aşa o percepeau oamenii precum şoferul de autobuz. Astfel de „superioritate" era adesea pedepsită cu bătăi, chiar cu moartea. Rye scăpase ca prin urechile acului de cîteva ori. Ca urmare, nu pleca niciodată neînarmată. Şi în lumea aceasta unde singurul limbaj comun probabil era limbajul trupului, să fi înarmat era adesea suficient. Rareori trebuise să-şi scoată arma sau chiar să o arate.

Revolverul bărbosului era arătat constant. Aparent, asta era suficient pentru şoferul de autobuz. Individul scuipă dezgustat, se mai uită încă o clipă la bărbos, apoi porni cu paşi mari spre autobuzul său plin de gaz. Îl privi un moment cu ochii holbaţi, dorind clar să intre înăuntru, însă gazul era prea puternic. Dintre geamuri, numai cel micuţ al conducătorului era dat la o parte. Uşa din faţă era deschisă, dar cea din spate nu stătea aşa dacă nu o ţinea cineva. Bineînţeles, sistemul de aer condiţionat se stricase de mult. Autobuzului avea să-i trebuiască ceva timp pentru a se aerisi. Era proprietatea şoferului, mijlocul său de trai. Pe părţile laterale, acesta lipise poze din reviste vechi ale obiectelor pe care le accepta ca taxă. Apoi avea să folosească ce adunase pentru a-şi hrăni familia sau pentru troc. Dacă autobuzul nu mergea, conducătorul nu mînca. Pe de altă parte, nici dacă interiorul maşinii era devastat de bătăi fără sens, nu avea să mănînce foarte bine. Aparent, era incapabil să priceapă asta. Tot ce putea să înţeleagă era că va trece ceva timp pînă ce va putea să-şi folosească iarăşi maşina. Îşi agită pumnul spre bărbos şi strigă. Păreau să existe cuvinte în strigătul său, însă Rye nu fu în stare să le înţeleagă. Nu ştia dacă era din vina lui sau a ei. Auzise atît de puţină vorbire umană coerentă în ultimii trei ani, încît nu mai era sigură cît de bine o putea recunoaşte, nu mai era sigură de gradul în care era afectată.

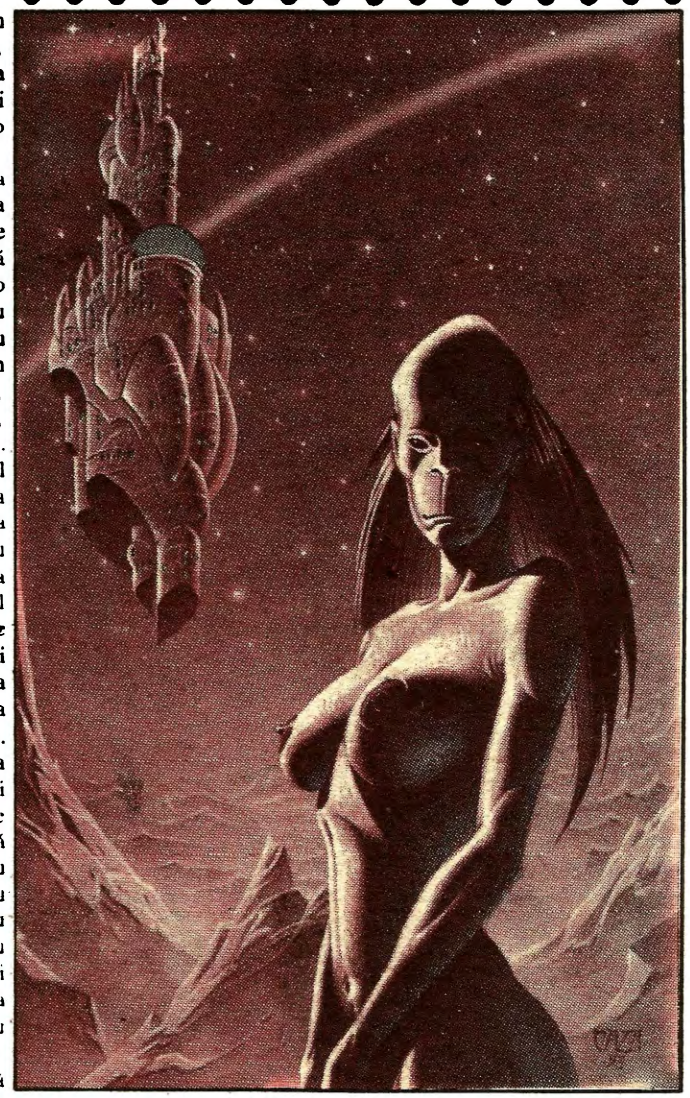

Bărbosul oftă. Se uită în treacăt la maşina sa, apoi îi făcu semn lui Rye. Era gata să plece însă mai întîi voia ceva de la ea. Nu. Nu, voia ca Rye să plece cu el. Să intre în maşină cînd, în ciuda uniformei lui, legea şi ordinea nu mai erau nimic – nici măcar vorbe.

Ea scutură din cap într-un gest de negaţie universal înţeles, însă bărbatul continuă să-i facă semn.

Ea dădu din mînă, arătîndu-i să plece. Bărbosul făcu un lucru pe care cei puţin afectaţi îl făceau rareori – atrăgeau atenţia potenţial negativă asupra altuia de felul său. Lumea din autobuz începuse să se uite la Rye.

Unul dintre bărbaţii care se încăieraseră îl atinse pe altul pe umăr, apoi arătă de la bărbos la Rye şi, în cele din urmă, ridică primele două degete de la mîna dreaptă de parcă ar fi făcut două treimi dintr-un salut al cercetaşilor. Gestul fu foarte rapid, înţelesul său evident chiar şi de distanţă. Rye se cuplase cu bărbosul. Acum ce urma?

Individul care făcuse gestul privi ţintă la ea.

Rye n-avea nici o bănuială în legătură cu ceea ce intenţiona, însă rămase pe loc. Bărbatul era cu vreo cincisprezece centimetri mai înalt decît ea şi poate cu zece ani mai tînăr. Nu-şi închipuia că-l putea birui. Şi nici nu se aştepta ca cineva să-i sară în ajutor dacă era nevoie. Oamenii din jurul ei erau cu toţii necunoscuţi.

Gesticulă o dată – o indicaţie clară pentru a-l face pe bărbat să se oprească. Nu intenţiona să repete gestul. Din fericire,

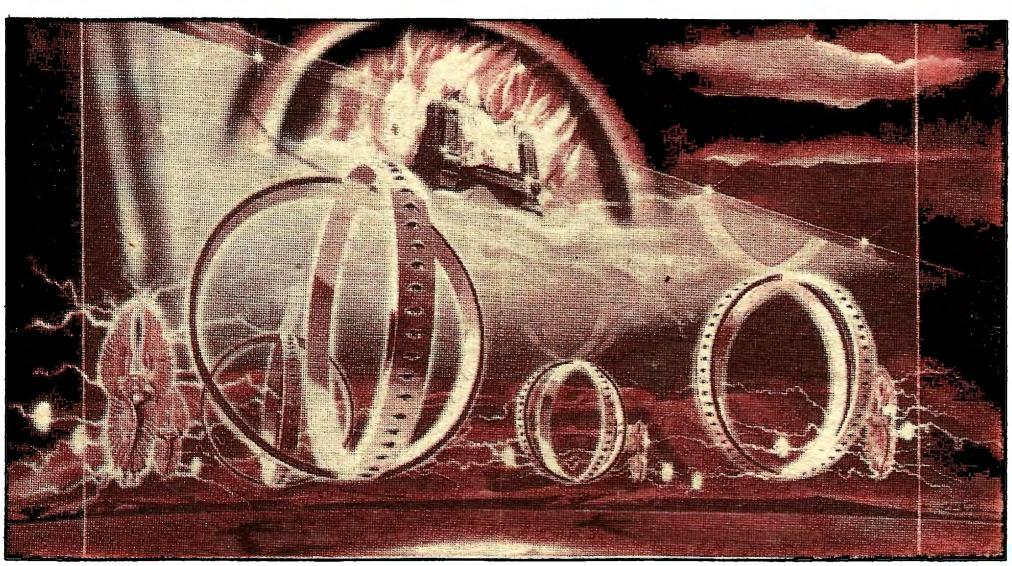

bărbatul se supuse. Gesticulă obscen şi alţi cîţiva rîseră. Pierderea limbajului verbal dăduse naştere unei întregi categorii noi de gesturi obscene. Individul, cu o simplitate desăvîrşită, o acuzase că are relaţii sexuale cu bărbosul şi sugerase să le facă pe plac şi celorlalţi bărbaţi prezenţi – începînd cu el.

Rye îl urmări îngrijorată. Lumea putea foarte bine să stea pe loc şi să vadă dacă încerca s-o violeze. De asemenea, avea să stea şi să se uite la ea cum îl împuşcă. Oare bărbatul urma să împingă lucrurile atît de departe?

Nu o făcu. După o serie de gesturi obscene care nu-l aduseră mai aproape de ea, se întoarse dispreţuitor şi plecă.

Iar bărbosul încă aştepta. Îşi scoase revolverul, tocul de armă şi toate celelalte. Făcu iarăşi semn cu ambele mîini goale. Fără îndoială că arma sa se afla în maşină, la îndemînă, însă faptul că o lăsase o impresiona pe Rye. Poate că era de treabă. Poate că, pur şi simplu, era singur. Ea fusese singură vreme de trei ani. Boala o distrusese, ucigîndu-i copiii unul cîte unul, ucigîndu-i soţul, sora, părinţii...

Boala, dacă boală era, îi despărţise chiar şi pe cei vii. În timp ce mătura toată ţara, oamenii d-abia mai aveau vreme să dea vina pe sovietici (deşi aceştia se cufundau în tăcere odată cu restul lumii), pe un nou virus, pe un nou poluant, radiaţie, răsplată divină... Boala era fulgerătoare în felul cum dobora oamenii şi izbitoare printr-unele din efectele sale... Însă se manifesta deosebit de specific. Limbajul era întotdeauna pierdut sau sever afectat. Nu mai putea fi redobîndit. Adesea apărea şi paraliza, degradarea intelectuală, moartea.

Rye merse spre bărbos, ignorînd fluierăturile şi aplauzele celor doi bărbaţi tineri şi semnele lor cu degetul mare în sus pentru bărbos. Dacă acesta le-ar fi zîmbit sau le-ar fi răspuns într-un fel sau altul, aproape sigur s-ar fi răzgîndit. Dacă şi-ar fi îngăduit să cugete la posibilele consecinţe mortale ale urcării în maşina unui străin, s-ar fi răzgîndit. În schimb, se gîndi la bărbatul care locuia vis-a-vis de casa ei. Se spăla rar de cînd luase boala. Şi căpătase obiceiul de a urina oriunde i se întîmpla să se găsească. Deja avea două femei – fiecare îngrijind cîte una din întinsele lui grădini. Se întovărăşiseră cu el în schimbul protecţiei. Individul arătase clar că voia ca Rye să devină cea de-a treia femeie.

Intră în maşină şi bărbosul închise uşa. Rye îl supraveghe cînd dădu ocol spre portiera şoferului – îl supraveghe pentru binele lui, căci arma i se găsea pe scaunul de lîngă ea. Iar conducătorul autobuzului şi cei doi tineri se apropiaseră cîţiva paşi. Nu făcură nimic, totuşi, pînă ce bărbosul intră în maşină. Apoi, unul dintre ei aruncă o piatră. Şi alţii îi urmară exemplul şi, cînd maşina se depărtă, cîteva pietre ricoşară fără să provoace vreo pagubă.

Cînd autobuzul rămase la oarecare distanţă în spate, Rye îşi şterse sudoarea de pe frunte şi îşi dori să se relaxeze. Autobuzul ar fi dus o mai mult de jumătate din drumul pînă la Pasadena. Ar mai fi avut doar zece mile de mers pe jos. Se întrebă cît de mult o să aibă de mers pe jos acum – se întrebă dacă mersul pe jos o bucată bună de drum avea să fie singura ei problemă?

La intersecţia Figuratoa cu Washington unde,

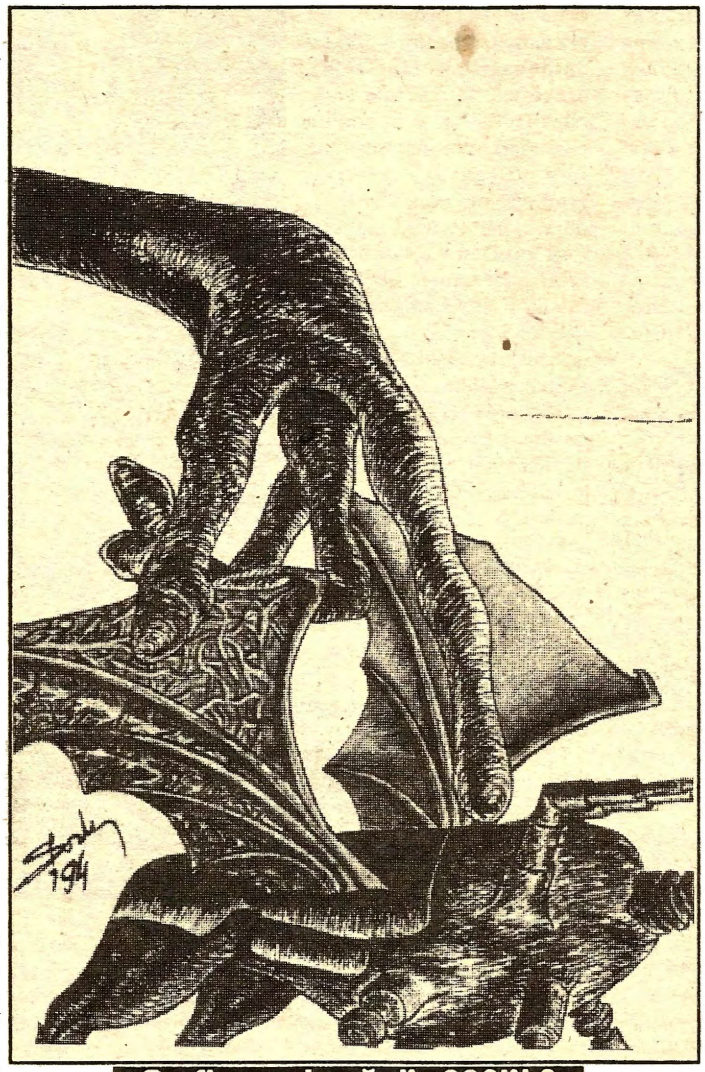

Grafica preluată din BRAIN 8

în mod normal, autobuzul făcea la stînga, bărbosul se opri, o privi pe Rye şi indică direcţia. Cînd arătă spre stînga şi el coti într-adevăr la stînga, Rye începu să se relaxeze. Dacă bărbatul voia să meargă încotro arăta ea, poate că era de nedejde. În vreme ce depăşeau cvartalele de clădiri arse, abandonate, parcările pustii şi maşinile prădate sau distruse, el îşi scoase de la gît un lanţ de aur şi i-l înmînă femeii. Pandantivul ataşat era o piatră netedă, sticloasă, neagră. Obsidian. Numele bărbatului putea fi Rock, Peter sau Black, însă Rye hotărî să-i spună în gînd Obsidian. Pînă şi memoria ei uneori inutilă avea să reţină un nume precum Obsidian.

Îi oferi propriul ei simbol de nume – un ac în forma unui spic mare şi auriu de grîu. Îl cumpărase cu mult înainte ca boala şi tăcerea să înceapă. Acum îl purta, socotind că era cel mai apropiat de Rye (1) pe care îl putea găsi. Oamenii precum Obsidian, care nu o cunoscuseră înainte, probabil că se gîndeau la ea zicîndu-i Wheat (2). Nu conta. N-avea să-şi mai audă niciodată numele rostit.

Obsidian îi oferi înapoi acul. Îi apucă mîna cînd se întinse după el şi îşi frecă degetul mare de bătăturile ei.

Opri pe First Street şi întrebă iarăşi pe unde să o ia. Apoi, după ce coti la dreapta aşa cum indicase ea, parcă în apropiere de Music Center. Acolo, luă o hîrtie împăturită de pe tabloul de bord şi o despături. Ray îşi dădu seama că era o hartă rutieră, deşi scrisul de pe ea nu-i spunea nimic. Obsidian netezi hîrtia, luă iar mîna femeii şi îi puse degetul mic într-un punct. O atinse pe Rye, se atinse pe sine, arătă spre podea. În consecinţă: „Noi sîntem aici!" Ea ştiu că bărbosul voia să afle unde se ducea. Dori să-i spună, însă scutură din cap tristă. Pierduse capacitatea de a citi şi a scrie. Aceasta era cea mai serioasă afecţiune a ei şi cea mai dureroasă. Predase istoria la UCLA. Fusese scriitoare liber-profesionistă. Acum nu mai era în stare nici măcar să-şi citească propriile manuscrise. Avea o casă plină de cărţi pe care nici nu le putea lectura, nici nu-i venea să le folosească pentru încălzire. Şi mai avea o memorie care nu-i putea reda mult ceea ce citise înainte.

Se uită pierdută la hartă, încercînd să calculeze. Se născuse în Pasadena, trăise vreme de cincisprezece ani în Los Angeles. Acum se găseau în apropierea centrului civic al L.A.-ului. Ştia poziţiile relative ale celor două oraşe, ştia drumuri, direcţii, ştia chiar să se ţină departe de autostrăzi care puteau fi blocate de maşini avariate şi de pasaje aeriene distruse. Ar fi trebuit să ştie cum să indice Pasadena, deşi nu recunoştea cuvîntul.

Ezitant, puse mîna pe un petic portocaliu-deschis din colţul dreapta-sus al hărţii. Asta trebuia să fie. Pasadena.

Obsidian îi ridică palma şi se uită sub ea, apoi împături harta şi o aşeză la loc pe tabloul de bord. El putea să citească, îşi dădu seama tardiv Rye. Probabil că putea şi să scrie. Pe neaşteptate îl urî – îl urî amar, adînc. Ce însemna ştiinţa de carte pentru el – un bărbat matur care se juca de-a hoţii şi vardiştii? Însă Obsidian era un om cu ştiinţă de carte, iar ea nu. Nu avea să fie niciodată. Simţi că-i vine greaţă de la stomac din cauza urii, a frustrării şi a geloziei. Şi doar la cîţiva centimetri de mîna sa se afla o armă încărcată.

Îşi impuse să rămînă nemişcată, uitîndu-se fix la Obsidian, aproape văzîndu-i sîngele.

Însă furia ei culminâ şi se retrase, şi Rye nu făcu nimic.

Obsidian se întinse după mîna femeii cu o familiaritate ezitantă. Rye îl privi. Faţa ei deja dezvăluise prea mult. Nici o persoană încă vie în ceea ce mai rămăsese din societatea omenească nu putea să nu recunoască acea expresie, acea gelozie.

Îşi închise ochii îngrijorată, inspiră adînc. Trăise dorul de trecut, ura pentru prezent, deznădejdea crescîndă, sentimentul zădărniciei, dar niciodată nu trăise o nevoie atît de puternică de a ucide altă persoană. Îşi părăsise căminul, în

1) rye - secară (în lb. engleză)
2) wheat - grîu (în lb. engleză)

cele din urmă, tocmai pentru că aproape ajunsese să se ucidă singură. Nu găsise nici un motiv de a mai rămîne în viaţă. Poate că d-asta se urcase în maşina lui Obsidian. Înainte n-ar fi făcut niciodată un astfel de lucru.

Bărbatul îşi atinse gura şi făcu nişte mişcări sacadate lovindu-şi degetul mare de celelelte. *Putea ea să vorbească?*

Ray încuviinţă din cap şi urmări invidia mai blîndă a lui Obsidian cum vine şi trece. Acum, amîndoi recunoscuseră ce nu era precaut să recunoască şi nu avusese loc nici un act de violenţă.

Obsidian îşi atinse gura şi fruntea şi scuturâ din cap. *Nu vorbea şi nu înţelegea limbajul vorbit.* Boala se jucase cu ei luîndu-le, credea Rye, ceea ce preţuia fiecare mai mult.

Trase de mîneca bărbatului, întrebîndu-se de ce hotărîse de unul singur să ţină viu LADP-ul cu ceea ce-i rămăsese. În celelalte privinţe, era destul de întreg la minte. De ce nu era acasă, cultivînd porumb, crescînd iepuri şi copii? Însă nu ştia cum să-şi exprime nedumeririle. Apoi Obsidian puse mîna pe coapsa ei şi Rye avu altă nedumerire de care să se ocupe.

Scutură din cap. Boală, sarcină, neputinţă, agonie în singurătate... nu.

El îi masă blînd coapsa şi zîmbi, arătîndu-şi neîncrederea evidentă.

Nimeni n-o atinsese în trei ani de zile. Nu voise să fie atinsă de nimeni. Ce fel de lume era aceasta pentru a risca să dea naşterea unui copil, chiar dacă tatăl voia să rămînă şi să ajute la creşterea lui? Era prea rău, totuşi. Obsidian nu putea şti cît de atrasă de el se simţea Rye – era tînăr, poate mai tînăr decît ea, curat, mai degrabă obişnuit să solicite ceea ce voia decît să insiste. Însă nimic din toate acestea nu conta. Ce erau cîteva clipe de plăcere pe lîngă o viaţă de suportat consecinţele?

Obsidian o trase mai aproape de el şi, pentru un moment, Rye îşi permise să se bucure de apropiere. El mirosea bine – masculin şi bine. Apoi se dădu înapoi îndărătnică.

Bărbatul oftă, se întinse spre compartimentul manuşilor. Ea înţepeni, neştiind la ce să se aştepte. Însă tot ce scoase el fu o cutie mică. Scrisul de pe ea nu însemna nimic pentru Rye. Nu înţelese pînă ce Obsidian rupse sigiliul, deschise cutia şi scoase dinăuntru un prezervativ. După aceea, bărbatul se uită la Rye şi ea mai întîi privi în altă parte, surprinsă. Apoi chicoti. Nu-şi putea aminti cînd chicotise ultima dată.

El rînji, gesticulă spre bancheta din spate şi Rye rîse de-a binelea. Chiar şi în adolescenţă îi displăcuseră banchetele maşinilor. Însă acum cereetă străzile pustii şi clădirile distruse, apoi ieşi şi se aşeză pe banchetă. Obsidian o lăsă să-i pună prezervativul, apoi păru surprins de nerăbdarea ei.

Ceva mai tîrziu şedeau împreună, acoperiţi cu haina lui, nedorind încă să devină iarăşi doar nişte străini îmbrăcaţi. Obsidian făcu gestul legănatului unui copil şi o privi întrebător.

Ea înghiţi un nod, scutură din cap. Nu ştia cum să-i spună că odraslele ei erau moarte.

El îi luă mîna şi trase o cruce pe ea cu indexul, apoi făcu iarăşi gestul legănatului unui copil.

Rye aprobă din cap, ridică trei degete, apoi se întoarse în altă parte, încercînd să pună stavilă şuvoiului de amintiri. Îşi spusese că copiii care se maturizează acum sînt de compătimit. Fugeau prin canioanele din centrul oraşului fără să aibă vreo amintire în legătură cu ce fuseseră acele clădiri sau măcar cum ajunseseră să existe. Copiii din ziua de azi adunau cărţile ca pe lemne pentru a fi folosite drept combustibil. Alergau pe străzi urmărindu-se unii pe alţii şi ţipînd precum cimpanzeii. Nu aveau nici un viitor. Erau tot ce aveau să fie vreodată.

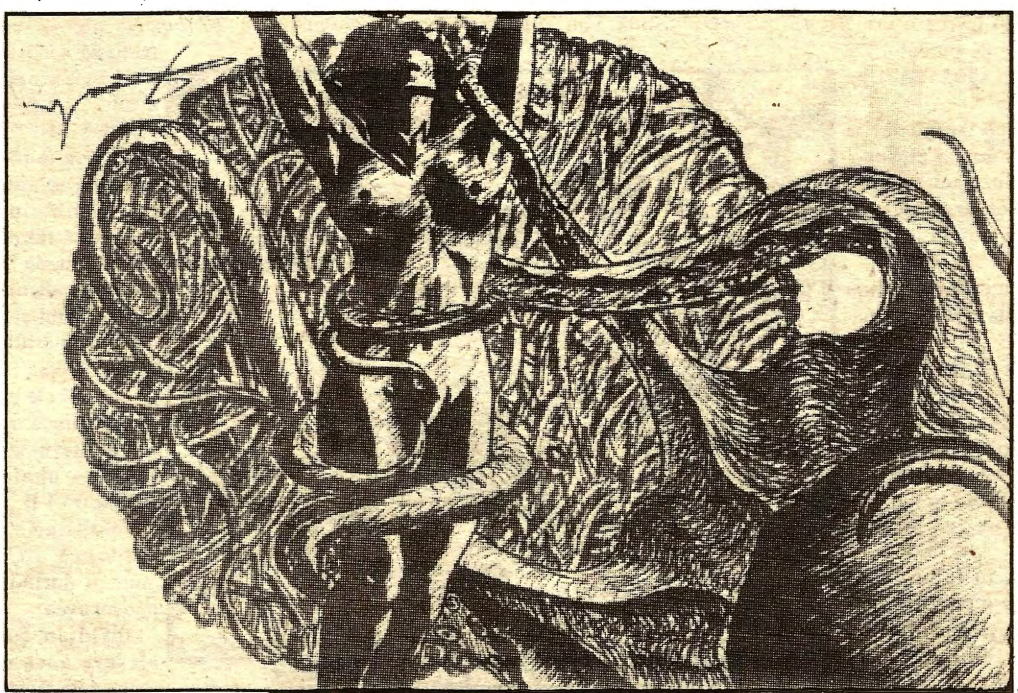

Grafica preluată din BRAIN 8

Obsidian îi puse mîna pe umăr şi Rye se întoarse brusc, bîjbîind după cutia lui şi îndemnîndu-l să facă iarăşi dragoste. Bărbatul îi putea oferi plăcere şi uitare. Pînă acum, nimeni şi nimic nu fuseseră în stare să facă asta. Pînă acum, fiecare zi o adusese mai aproape de vremea cînd avea să facă lucrul pe care îl evitase plecînd de-acasă: să-şi bage un pistol în gură şi să apese pe trăgaci.

Îl întrebă pe Obsidian dacă are să vină acasă cu ea, dacă aveau să rămînă împreună.

El păru surprins şi încîntat în momentul cînd înţelese. Dar nu răspunse imediat. În cele din urmă scutură din cap, aşa cum se temuse Rye că ar putea face. Probabil că se distra prea bine jucîndu-se de-a hoţii şi vardiştii şi agăţînd femei.

Se îmbracă, dezamăgită şi tăcută, incapabilă să fie furioasă pe el. Poate că deja avea o nevastă şi o casă. Lucrul acesta era probabil. Boala îi lovise mai puternic pe bărbaţi decît pe femei – ucisese mai mulţi bărbaţi, lăsase supravieţuitori masculini mai sever afectaţi. Bărbaţii ca Obsidian erau rari. Femeile ori se mulţumeau cu mai puţin, ori rămîneau singure. Dacă puneau mîna pe un Obsidian, făceau tot ce le stătea în putinţă pentru a-l păstra. Rye bănuia că avea pe una mai tînără şi mai drăguţă care îl ţinea.

Obsidian o atinse în vreme ce ea îşi încingea pistolul şi o întrebă printr-o serie complicată de gesturi dacă era încărcat.

Ea încuviinţă cu înverşunare.

Barbatul o lovi uşor pe braţ.

Rye îl întrebă încă o dată dacă vine acasă cu ea, acum folosind o serie diferită de gesturi. Păruse să ezite. Poate se lăsa curtat.

El se mută pe scaunul din faţă, fără să răspundă.

Rye îşi reluă şi ea locul în faţă, urmărindu-l pe Obsidian. Acum, acesta se trase de uniformă şi se uită la Rye. Ea bănui că este întrebată ceva, dar nu ştia ce.

El îşi dădu jos insigna, o atinse cu un deget, apoi îşi atinse pieptul. Bineînţeles.

Rye îi luă insigna din mînă şi agăţă de ea spicul ei de grîu. Dacă joaca de-a hoţii şi vardiştii era singura lui nebunie, atunci să-l lase să se joace. Îl va accepta cu tot cu uniformă şi cu celelalte lucruri. Îi trecu prin minte că pînă la urmă ar putea să-l piardă din cauza unei persoane pe care Obsidian o va întîlni aşa cum o întîlnise pe ea. Însă îl va avea pentru o vreme.

El luă iarăşi harta rutieră, o lovi uşor, arătă vag spre nord-est, spre Pasadena, apoi se uita la Rye.

Aceasta păru nedumerită, atinse umărul bărbatului, după aceea pe al ei, şi în cele din urmă ridică indexul şi inelarul strînse împreună, pentru a fi sigură.

El apucă cele două degete şi încuviinţă. *El era cu ea.*

Rye îi luă harta şi o azvîrli pe tabloul de bord. Arătă înapoi spre sud-est – înapoi spre casă. Acum nu mai trebuia să meargă la Pasadena. Acum nu mai trebuia să afle cu certitudine dacă era singură, aşa cum se temea. *Acum nu mai era singură.*

Obsidian o luă pe Hill Street spre sud, apoi pe Washington spre vest, iar Rye se lăsă pe spate, întrebîndu-se cum va fi să aibă iarăşi pe cineva. Cu ceea ce strînsese, cu ceea ce păstrase şi cu ceea ce cultiva, era hrană din belşug pentru amîndoi. Cu siguranţă era destul loc într-o casă cu patru dormitoare. Obsidian îşi putea muta posesiunile înăuntru. Şi cel mai bun lucru dintre toate, animalul de peste stradă va da înapoi şi poate n-o să mai fie nevoită să-l ucidă.

Obsidian o trăsese mai aproape de el şi ea îşi puse capul pe umărul lui, cînd, pe neaşteptate, bărbatul frînă, aproape azvîrlind-o de pe scaun. Cu colţul ochiului, Rye, zări că

cineva fugise pe stradă prin faţa maşinii. Un automobil pe drum şi cineva trebuia să fugă prin faţa lui.

Îndreptîndu-se, Rye văzu că persoana ce alerga era o femeie, fugind dinspre o veche casă din prefabricate spre vitrina acoperită cu scînduri a unui magazin. Alerga în tăcere, însă bărbatul care o urmă o clipă mai tîrziu strigă ceva ca nişte cuvinte deformate în vreme ce gonea. Avea un obiect în mînă. Nu un pistol. Un cuţit, poate.

Femeia încercă o uşă, descoperi că e încuiată, se uită disperată în jur, şi în cele din urmă apucă un fragment din geamul spart al vitrinei. Cu el în mînă se întoarse să-şi înfrunte urmăritorul. Rye gîndi că va fi mult mai probabil să-şi taie propria mînă decît să rănească pe altcineva cu ciobul.

Obsidian sări din maşină, strigînd. Era prima dată cînd Rye îi auzea glasul - profund şi răguşit din cauza neîntrebuinţării. Scotea acelaşi sunet iar şi iar, aşa cum făceau unii oameni fără grai: „Da, da, da!"

Rye ieşi afară în vreme ce Obsidian fugea către cei doi. Acesta îşi trase arma. Temătoare, şi-o pregăti şi ea şi ridică piedica. Se uită împrejur ca să vadă cine altcineva mai putea fi atras de scenă. Îl văzu pe bărbat aruncîndu-i o privire fugară lui Obsidian, apoi năpustindu-se spre femeie. Aceasta îi împunse faţa cu ciobul, însă bărbatul îi prinse braţul şi o înjunghie de două ori pînă să-l împuşte Obsidian.

Individul se dădu înapoi, apoi se rostogoli, ţinîndu-se de abdomen. Obsidian strigă, pe urmă îi făcu semn lui Rye să o ajute pe femeie.

Ea veni lîngă femeie, amintindu-şi că în pachet avea doar puţin mai mult decît bandaje şi antiseptic. Însă femeia nu mai putea fi ajutată. Fusese înjunghiată cu un cutit lung, ascuţit, de retezat oase.

Îl atinse pe Obsidian pentru a-i da de ştire că femeia murise. El se aplecase pentru a verifica starea bărbatului împuşcat care zăcea nemişcat şi care, de asemenea, părea mort. Însă cînd Obsidian se uită împrejur pentru a vedea ce doreşte Rye, individul deschise ochii. Cu faţa contorsionată, apucă revolverul de-abia băgat în toc al lui Obsidian şi trase. Glonţul îl lovi pe Obsidian în tîmplă şi acesta se prăbuşi.

Se întîmplă aşa de simplu, aşa de rapid. O clipă mai tîrziu, Rye îl împuşcă pe bărbatul rănit chiar atunci cînd întorcea arma spre ea.

Şi Rye era singură – cu trei cadavre.

Îngenunche lîngă Obsidian, cu ochii uscaţi, încruntîndu-se, încercînd să priceapă de ce totul se schimbase pe neaşteptate. Obsidian se dusese. Murise şi o părăsise – exact ca toţi ceilalţi.

Doi copii foarte mici ieşiră din casa dinspre care fugiseră bărbatul şi femeia – un băiat şi o fată, poate de trei ani fiecare. Ţinîndu-se de mînă, traversară strada spre Rye. Se holbară la Rye, apoi se strecurară pe lîngă ea şi merseră la femeia moartă.

Fata îi scutură braţul ca şi cum ar fi încercat s-o trezească.

Asta era prea de tot. Rye se ridică, simţindu-şi stomacul plin de mîhnire şi furie. Crezu că are să vomite, dacă copiii începeau să plîngă.

Erau pe cont propriu, aceşti doi puşti. Erau destul de mari ca să-şi caute singuri de mîncare. Rye nu avea nevoie de altă supărare. Nu avea nevoie de copiii unei necunoscute, copii care urmau să crească pentru a fi cimpanzei fără blană.

Se întoarse la maşină. Cel puţin putea să şofeze pînă acasă. Îşi amintea cum se şofa.

Înainte să ajungă la maşină, îi trecu prin minte gîndul că Obsidian trebuia îngropat şi vomită.

Îl găsise şi-l pierduse pe bărbat atît de repede. Era ca şi cum fusese smulsă din confort şi siguranţă şi primise o bătaie neaşteptată, inexplicabilă. Mintea nu i se limpezea. Nu putea

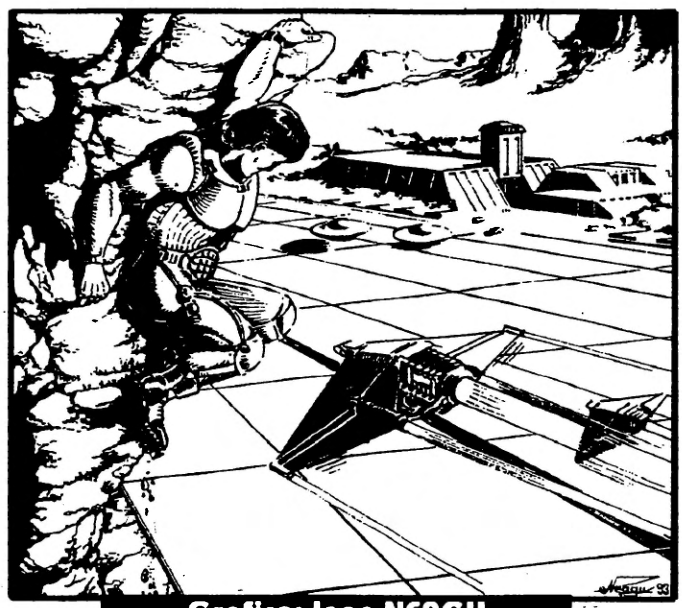

Grafica: Ioan NEAGU

să gîndească.

Într-un fel sau altul, se făcu să se întoarcă la el, să-l privească. Se trezi stînd în genunchi lîngă Obsidian fără să-şi aducă aminte că îngenunchease. Îi mîngîie chipul, barba. Unul dintre copii făcu un zgomot şi Rye se uită la ei, la femeia care probabil le era mamă. Copiii îi întoarseră privirea, evident înfricoşaţi. Poate că frica lor fu ceea ce o atinse pe Rye în cele din urmă.

Fusese pe punctul să ia maşina şi să-i părăsească. Aproape că o făcuse, aproape că-i lăsase să moară. Cu siguranţă avuseseră loc destule morţi. Va trebui să ia copiii acasă cu ea. Nu va fi în stare să trăiască dacă lua altă decizie. Se uită împrejur după un loc pentru a îngropa cele trei trupuri. Sau două. Se întrebă dacă ucigaşul era tatăl copiilor. Înainte de lăsarea tăcerii, poliţia spusese întotdeauna că unele dintre cele mai periculoase apeluri la care era trimişi erau cele legate de conflictele familiale. Obsidian ar fi trebuie să cunoască asta – nu pentru că cunoaşterea l-ar fi ţinut în maşină. Nici pe Rye n-ar fi ţinut-o. N-ar fi putut să privească în timp ce femeia era ucisă şi să nu facă nimic.

Îl tîrî pe Obsidian spre maşină. N-avea nimic la ea cu care să sape şi pe nimeni care s-o păzească în vreme ce săpa. Mai bine să ia trupurile şi să le îngroape lîngă soţul şi copii ei. La urma urmei, Obsidian avea să meargă acasă cu ea.

Îl aşeză în spate, pe podea, apoi se întoarse s-o ia şi pe femeie. Fetiţa, slabă, murdară, serioasă, rămase pe loc şi, fără să ştie, îi făcu un cadou lui Rye. Cînd aceasta începu să o tîrască pe femeie de braţe, fetiţa ţipă:

– Nu!

Rye dădu drumul femeii şi se holbă la fată.

– Nu! repetă ea.

Se apropie pentru a sta lîngă femeie.

– Pleacă! îi zise lui Rye.

– Nu vorbi! spuse băieţelul.

Nu erau bîlbîieli sau sunete dezordonate. Ambii copii vorbiseră, iar Rye îi înţelesese. Apoi băiatul se uită la ucigaşul mort şi se depărtă de el. O luă de mînă pe fată.

– Să taci! şopti.

Vorbire fluentă! Oare femeia murise pentru că putea să vorbească şi îşi învăţase copiii? Oare fusese omorîtă de furia chinuitoare a soţului, sau de gelozia turbată a unui străin? Şi copiii... probabil că se născuseră după lăsarea tăcerii. Atunci, boala îşi urmase cursul? Ori copii erau pur şi simplu imuni? Cu siguranţă avuseseră timp să se îmbolnăvească şi să se cufunde în tăcere. Mintea lui Rye făcu un salt înainte. Ce-ar fi ca aceşti copii de trei ani sau mai puţin să fie în afara pericolului şi capabili să înveţe limba? Ce-ar fi să aibă nevoie doar de profesori? De profesori şi protectori.

Rye aruncă o privire ucigaşului mort. Spre ruşinea ei, gîndi că-i poate înţelege unele dintre patimile care trebuie să-l fi mînat, indiferent cine ar fi fost. Furie, deznădejde, gelozie patologică... Cîţi alţii ca el mai erau – oameni dorind să distrugă ceea ce nu puteau avea?

Obsidian fusese protectorul, îşi alesese acel rol pentru cine ştie ce motiv. Poate că îşi pusese o uniformă scoasă din circulaţie şi patrulase pe străzile goale în loc să-şi bage un pistol în gură. Şi acum că exista ceva ce merita protecţie, se dusese.

Ea fusese profesoară. Una bună. Şi fusese şi protectoare, chiar dacă numai pentru sine. Se ţinuse în viaţă cînd nu mai exista nici un motiv să trăiască. Dacă boala dădea pace acestor copii, îi putea ţine şi pe ei în viaţă.

Fără să ştie cum, o ridică în braţe pe femeia moartă şi o puse pe bancheta maşinii. Copiii începură să plîngă, însă Rye îngenunche pe pavajul spart şi, temîndu-se să nu-i sperie cu glasul ei de mult nefolosit, le şopti:

– E în regulă. Şi voi mergeţi cu noi. Haideţi!

Îi ridică pe amîndoi, cîte unul în fiecare braţ. Erau aşa uşori. Oare li se dăduse destulă mîncare? Băiatul îi acoperi gura cu mîna, însă Rye îşi dădu capul într-o parte.

– Am voie să vorbesc, îi zise. Atîta timp cît nu-i nimeni în preajmă, am voie.

Îl lăsă jos pe băiat, pe fotoliul din faţă al maşinii. El se dădu într-o parte fără să i se spună, pentru a-i face loc fetei. După ce amîndoi intrară în maşină, Rye îşi lipi fruntea de geam uitîndu-se la ei, văzînd că le mai trecuse sperietura, că o urmăreau cu cel puţin tot atîta curiozitate cîtă teamă.

– Sînt Valerie Rye, zise ea, savurînd cuvintele. Aveţi voie să vorbiţi cu mine.

Traducere de
Cătălin TENIŢĂ

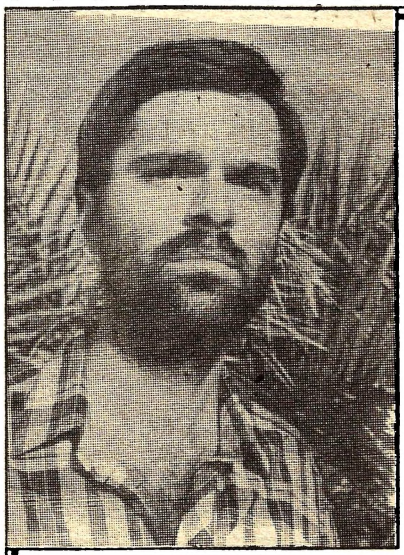

Cătălin IONESCU, redactorul emisiunilor *SF-FM* şi *Fisura în real* declară că:

"nu se poate afirma că obtuzitatea este specifică inginerilor"

- Cine eşti tu, Cătălin Ionescu?

- Prima întrebare pare extrem de grea. Cred că răspunsul cel mai potrivit ar fi, un pasionat de science-fiction. Am scris, am tradus, am realizat emisiuni radio - şi se poate folosi şi timpul prezent al verbelor de mai sus. În rest, îmi cîştig existenţa ca inginer (salariat la PETROBRAZI S.A.), şi sînt născut în zodia leului.

- Ce crezi despre cei care îţi spun optzecist? Îţi convine catalogarea, şi dacă nu, de ce?

- Nu are rost să reiau aici ideile care le-am prezentat în materialul de critică la adresa Jurnalului SF. Pe de altă parte, consider că în cele mai multe cazuri, sigla de optzecist este pusă fără nici o legătură cu generaţia literară optzecistă românească, pentru că altminteri, dacă ar fi fost cazul, şi nu este, aş fi fost extrem de onorat să fiu luat în considerare alături de Mircea Cărtărescu, de pildă. Redevenind serios, în materie de science-fiction nu pot decît să-ţi dau dreptate, catalogările de genul acesta sînt sterile şi absolut fără obiect.

- Ce legătură este între meseria ta şi statutul de scriitor?

- Nu mă consider - cel puţin deocamdată - un scriitor. Dar ca să nu mă învinuieşti că fug de întrebare, între meserie şi pasiune pot exista anumite legături. În principiu, ingineria implică o anume deschidere de orizont, o curiozitate intelectuală. Desigur, chestia asta nu este o regulă, dar nici nu se poate afirma că obtuzitatea este specifică inginerilor, apropo de bancul ăla cu cîinii şi inginerii şi privirile lor umede şi expresive, pentru că lenea intelectuală nu ocoleşte nici mediile literare. Oricum, am senzaţia că pretutindeni în jur sînt lucruri care merită explorate în nuanţă literară şi, în general, în ştiinţele exacte sînt atît de mulţi "elefanţi albi" (ce pot ridica adevărate probleme filozofice), încît un "intelectual" de sorginte umanistă ar rămîne pur şi simplu consternat.

- Te citeşte Mihaela, soţia ta? Dacă da, ce crede ea despre ultimele tale texte?

- Răspunsul aici este sec: da. Mihaela, care înainte de căsătorie era "un novice" în science-fiction, a descoperit de curînd că science-fiction-ul este de fapt cu totul altceva decît părerea ei anterioară despre science-fiction. Şi îmi place să cred că asta înseamnă ceva. Iar în ceea ce priveşte textele mele, nu pot decît să-ţi mărturisesc că, dacă nu-i prezint "ultima creaţie", se supără pe mine.

- Mai nou, ai apărut în postura de traducător, cu Ambasada extraterestră la editura ploieşteană Pygmalion. De ce Ian Watson? Tu l-ai ales, sau pur şi simplu ţi s-a pus volumul în braţe?

- Cred că întrebarea ta este binevenită, pentru că este cazul să lămurim nişte aspecte ale muncii de traducător. Traducerea - atunci cînd cartea este tipărită în mod legal, adică cu respectarea şi deci cumpărarea dreptului de copyright - se face la solicitarea editurii. Deci editura achiziţionează drepturile lucrării respective şi apoi caută un traducător. În mod special, eu mi-am ales această carte din cele cîteva volume cu care veniseră la mine cei de la "Pygmalion", pentru că am dorit un roman care să fie pe măsura posibilităţilor mele de traducător începător. N-am regretat alegerea făcută pentru că romanul lui Ian Watson mi s-a părut o carte excelentă şi foarte aproape de genul meu SF preferat - o "contrautopie" dură, cu trimiteri spre filozofiile orientale.

- Eşti, de asemeni, redactor la Radio Prahova, mai precis la emisiunea Science-Fiction FM. Nu crezi că asta, plus traduceri, plus articole de fond la reviste de specialitate - de genul celui de faţă - ocupă prea mult timp şi nu te mai lasă să scrii?

- Ai uitat să menţionezi emisiunea Fisura în real de la Radio Prahova pe care o realizez din două în două săptămîni, în locul emisiunii SF-FM şi la care ţin foarte mult. În ceea ce priveşte însă scrisul, am senzaţia că am nevoie de o perioadă de regîndire a ceea ce am de gînd să fac de acum înainte. Şi pentru că nici mie nu-mi plac răspunsurile evazive atunci cînd iau interviuri, mă tentează să mai scriu cîteva povestiri "la comandă", pe diferite teme, dar îmi doresc să continui şi alte proiecte de amploare pe care le-am început mai de mult.

- Pentru vară, FNTSF-ul a anunţat participarea unei bogate delegaţii la EUROCON-ul de la Glasgow. Ce crezi despre criteriile de selecţie? Există? Şi dacă da, sînt juste? Dacă nu, cum ai vedea tu o soluţie?

- În ceea ce priveşte FNTSF-ul, mă văd nevoit să fiu foarte tranşant: FNTSF este o organizaţie de tip comunist care nu are alt scop decît patronarea şi ţinerea sub control a SF-ului românesc. La singura şedinţă FNTSF la care am participat s-a pus foarte voalat problema: cine critică FNTSF-ul nu merge la Glasgow (şi chestia asta se întîmpla în toamna trecută; între timp preţul excursiei a crescut de cîteva ori, ridicîndu-se mult peste bugetele obişnuite) - am rămas însă surprins cît de multe cluburi au acceptat cu zîmbetul pe faţă acest şantaj, de parcă asta ar fi fost menirea dintotdeauna a FNTSF-ului! În ceea ce mă priveşte pe mine, ce-am avut şi ce-am pierdut! Probabil că soluţiile de viitor ţin de nişte alianţe cenacliste bazate pe afinităţile literare promovate de cluburile respective, adică ceva în genul unei alianţe Quo Vadis - Alternativ - Pozitronic. Sau poate nu. Eu nu pun mare preţ pe organizaţiile supracenacliste şi de altfel nici pe ideea unui cenaclu în nuanţă de club select, dar închis.

- Crezi cumva că se încearcă deplasarea din zona cyberpunk, mult contestată de altfel, spre altceva? Şi dacă da, spre ce?

- Serios, n-am înţeles întrebarea. Dacă e vorba de ceea ce eu numesc generaţia JSF, adică de cei printre care te numeri şi tu, în mod cert aţi "migrat" deja spre altceva, care ţine mai mult de horror sau, de ce nu, de fantastic şi care s-ar putea denumi, într-o nuanţă aproximativă, post-modernism, sau, dacă preferi, alternativ. Dacă e vorba de editorii şi redactorii care l-au promovat - adică fraţii Bănuţă, ce să ne mai ascundem după deget - nu sînt convins că ei au renunţat la amărîtul ăsta de cyberpunk. Dacă preferi altă opinie tranşantă, dar foarte personală, după ce-am citit *Neuromantul* de William Gibson, nu prea văd ce fel de cyberpunk ar mai putea exista - cartea este mult prea totală.

- Cum vezi tu fandomul de astăzi?

- Nu sînt un tip excesiv de optimist. La ora actuală, valoarea în fandom ar trebui dată în primul rînd de cuvîntul tipărit şi nu de premiile unor concursuri locale sau chiar naţionale. Desigur, pot exista cîteva festivaluri puternice axate pe SF sau pe fantastic, dar numărul lor nu ar trebui să fie mai mare de unul pe sezon. Restul ţine de un turism SF, care nu aduce nici un beneficiu. Tu nu crezi că ai avea nevoie de mult mai mult timp disponibil pentru scris?

- Ce muzică preferi? Ce filme?

- Iată în sfîrşit şi întrebările "clasice"! Ascult foarte mult Kitaro şi prefer muzica în nuanţă Pink Floyd sau Roger Waters, fără a ignora rock-ul de calitate (fostul Led Zeppelin sau Robert Plant), sau muzica country (ştii şi tu că-mi faci plăcerea de a comuta de pe MTV pe CMT cînd vin în vizită la tine...) şi aş fi extaziat să ascult un album cu Patsy Cline, de pildă, sau cu John Denver, dar nu am avut pînă acum şansa asta... Cît despre filme, mi-a plăcut foarte mult *True Lies* care a fost mult peste aşteptările mele, printr-un scenariu extrem de inteligent conceput, care a compensat din plin "gogomăniile" inerente, printr-un umor spumos. În materie de seriale la TV nu urmăresc decît *Telefonul de la miezul nopţii*, *Star Trek* şi excelenta serie *Dosarele X* în varianta franceză de pe M6.

- Ce-ţi doreşti în perspectivă apropiată? Dar după aceea?

- Să am posibilitatea să lucrez la proiectele mele de anvergură, adică un roman în lucru şi altul în proiect. Şi uite că am reuşit să răspund repede la două întrebări. Şi să-ţi mai spun un secret: cele mai reuşite interviuri sînt scurte; ăsta nu e. Aşa că mulţumesc de răbdare şi să ne oprim aici. La revedere.

A consemnat
Don SIMON

Jurnalul SF în istoria SF-ului românesc

PROLOG

În general, în România de azi orice încercare de critică de genul celei care va urma nu este privită cu ochi buni. Pe undeva, ne-am obişnuit doar cu două variante: dragostea şi ura. Ori iubim cu înverşunare ceea ce ne place şi închidem ochii la tot ceea ce ne-ar putea deranja în dragostea noastră netărmuită, ori negăm cu încăpăţînare şi dispreţ tot ceea ce pare a fi împotriva noastră. Nu concepem că, dintr-un anumit unghi de vedere, lucrurile sînt relative. Că dacă ne place ceva, asta nu înseamnă că acel ceva este absolut şi irevocabil. Sau dacă ceva este împotriva noastră, asta nu înseamnă că nu pot exista şi aspecte benefice în acea situaţie.

Jurnalul SF intră şi el în categoria acestor două extreme. Ori este adorat cu habotnicie, ori denigrat cu înverşunare. Iar rîndurile care urmează nu se adresează niciuneia din aceste categorii. Mai mult, autorul vă sfătuieşte ca, dacă vă situaţi de una sau alta din părţile acestei baricade, să citiţi altceva, sau să găsiţi o altă îndeletnicire mai plăcută pentru dumneavoastră. Desigur, avînd în vedere că citiţi acest articol aici, înseamnă că sînteţi unul din fanii acestei reviste. Şi dacă totuşi curiozitatea vă îmboldeşte, luaţi-vă pe îngă dumneavoastră şi nişte medicamente de inimă - aşa, pentru orice eventualitate.

În mod cert, Jurnalul SF este una din cele mai interesante experienţe ale science-fiction-ului românesc. În primul rînd prin faptul că Jurnalul SF este un produs al mişcării science-fiction de după Decembrie 1989, al aşa numitei generaţii '90 *(asupra acestui termen vom mai avea ocazia de a reveni*

→

în cursul acestui material). În al doilea rînd, prin însăşi evoluţia sa, prin ambiţiile sale - mărturisite şi nemărturisite - şi, de ce să nu o recunoaştem, prin personalitatea fraţilor Bănuţă, sufletul şi inima acestei publicaţii.

Aşa cum s-a mai spus, Jurnalul SF există, şi acesta este un lucru minunat. Trecînd însă de pragul de o sută de numere, săptămînalul trebuie privit cu mai multă atenţie. Şi aceasta, din convingerea sinceră că a vedea cît mai multe din aspecte sale, cît mai obiectiv cu putinţă, este acum un lucru mai mult decît necesar. Şi, prin prisma aceasta, rîndurile care vor urma se vor şi o incitare, dacă nu la un dialog, atunci măcar la un moment de reflecţie pe marginea science-fiction-ului actual din România. Şi dacă unul din aceste scopuri va fi atins, chiar şi în treacăt, atunci materialul de mai jos nu se va fi irosit în van.

DECADA 1-10

Primul număr a apărut în decembrie 1992 (data exactă nu mai este ştiută nici de redactorii acestei publicaţii!, ca şi cum Jurnalul SF ar fi existat dintotdeauna) fără nici un editorial special, fără nici o precizare de intenţii. Primul cititor, curios din fire, a putut deduce doar că are în faţă *Prima publicaţie săptămînală de cultură ştiinţifico-fantastică din România,* după cum putea constata chiar după copertă. Această siglă, oarecum desuetă, era totuşi suficient de incitantă la data apariţiei Jurnalului, cel puţin pentru cei de o cultură medie science-fiction. Numărul cap de serie se deschide cu un *in memoriam Dan Merişca,* şi cu aproape două pagini de informaţii de diverse nuanţe, în josul paginii a 3-a, un *Atenţie!* precizează că Jurnalul SF aşteaptă texte, în special pentru debuturi, şi mulţumeşte pentru sprijin cenaclurilor Brain, Geneze, Quasar, Sigma şi Signum, pe un ton cam prea protocolar. Apar în continuare numele "grele" ale lui Philip K. Dick şi Isaac Asimov, alături de Mihail Grămescu pe proză, partea de ştiinţă de frontieră fiind susţinută cu entuziasm, de la bun început de domnul Florin Munteanu. De remarcat şi scurta privire critică asupra noului val semnată de George Anania şi Romulus Bărbulescu.

Numerele încep apoi să defileze săptămînal prin chioşcurile de ziare, tînăra generaţie răspunzînd în general prezent la chemarea de strîngere "sub arme": *Mihail Grămescu, Dănuţ Ungureanu, Lucian Merişca, Victor Martin, Mircea Liviu Goga, George Ceauşu, Aurel Cărăşel.* De altfel, numărul 5 lansează primul concurs JSF, iar numărul 6 (primul care a fost achiziţionat de autorul acestor rînduri) prezintă cenaclul Orion din Ploieşti pe aproape o jumătate de pagină, într-un mod care l-a făcut pe subsemnatul să considere Jurnalul SF o publicaţie cu un raport preţ/informaţie de-a dreptul infinit: fostul *(sau după informaţii de ultimă oră, dar neverificate din surse independente, actualul) cenaclu Orion, în ciuda abnegaţiei şi pasiunii regretatului Anton Tănăsescu, nu a însemnat nimic în science-fiction-ul românesc).* De altfel, tot în numărul 6 apare şi adresa din Ploieşti a lui Dan Tărăcilă, dar pe vremea aceea nici Quo Vadis?-ul nu era nici pe departe ce avea să devină mai tîrziu, deşi Dănuţ Ivănescu debutase deja în numărul 3 şi revenea în numerele 5 şi 9, iar numele lui figurase de la bun început în caseta tehnică. Jurnalul SF nu abundă în traduceri, deşi apar Robert Sheckley, Stanislav Lem, Norman Spinrad şi Michel Jeury, de pildă. Din numărul 6 debutează serialul *Mic glosar de teme şi noţiuni science-fiction,* semnat de Cristian şi Mihaela Ionescu.

Numărul 10 prezintă, destul de neaşteptat, editorialul de rigoare, dar într-o formă care se doreşte nonconformistă, preferînd cîteva fotografii de tinerete ale aşa-zisului colectiv de redacţie, pagină care, din punct de vedere al esteticii, ar face faţă şi canoanelor de la New York Times, de pildă, pentru că nimeni nu ar înţelege, nici în ruptul capului, că Jurnalul SF era realizat, în ultimă instanţă, doar de fraţii Bănuţă. Oricum, respectivii au păcătuit prin multe chestii, dar la capitolul modestie au fost întodeauna greu de bătut.

DECADA 11 - 20

La începutul noii decade, Jurnalul SF încearcă o prezentare a colaboratorilor, care este însă abandonată după doar două numere (11 şi 12). Se remarcă însă o atragere în sfera sa de interes a numelor notabile ale perioadei: în numărul 11 apare semnătura lui Doru Pruteanu pe critică; apare Mihai Hăulică (JSF 14) şi Petrică Sîrbu (JSF 18).

Totodată apare primul număr special: Isaac Asimov, (JSF 17), cu un interesant poster de mijloc şi o copertă *a l'americane.* În numărul 15 apare cuponul primului sondaj de opinie JSF, cupon care trebuia folosit şi pentru a cataloga lucrările primului concurs de proză, lucrări care au fost publicate începînd cu numărul 7 pînă la numărul 20 inclusiv.

Se continuă prezentările de cenaclu, de carte, apar mici (chiar prea mici) materiale cochetînd cu critica (dar nimic incisiv), rubrica ştiinţifică a lui Florin Munteanu, ghidul de teme şi motive SF. Din numărul 12 în caseta tehnică apare numele lui Nicolae C. Ariton, care intră în forţă cu o rubrică de noutăţi SF din lumea vestică, sub diverse titulaturi. În rest se pedalează mai departe pe Mihail Grămescu, Cristian Lăzărescu, Victor Martin şi Dănuţ Ivănescu şi mulţi alţii, alături de Ursula K. Le Guin, transformată în serial.

În ciuda multelor nume noi apărute, impresia generală este că Jurnalul SF bate pasul pe loc.

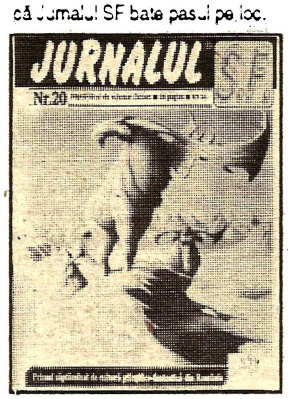

DECADA 21 - 30

Uşoare, foarte uşoare semne de pantă ascendentă a Jurnalului SF. Al doilea număr special, 25, integral cyberpunk, număr bine muncit de Ionuţ Bănuţă, Ana-Maria Negrilă, William Gibson şi Dănuţ Ivănescu (un tip cu mai puţine scrupule decît autorul acestor rînduri ar murmura liniştit în barbă, era şi timpul ca băieţii să-şi dea arama pe faţă...), al treilea, 30, Stephen King.

Numărul 26 conţine începutul altor două seriale de mare interes: materialul *Literatura SF ca o paradigmă culturală a civilizaţiei celui de-al treilea val* semnat de Mircea Naidin, format din două episoade şi *File din istoria modernă a literaturii Anglo-Saxone,* semnat de Nicolae C. Ariton, după o bogată bibliografie străină. Tot în numărul 26 apar premianţii concursului JSF, proză Nicolae C Ariton, grafică Ionuţ Bănuţă, *Lucian Bădeanu* (sic! - conform JSF 26, pagina 2, stînga sus) şi Victor Trifan, la secţiunea consacraţi. Aproape cam prea consacraţi, premianţii ăştia de la JSF...

Continuă serialele semnate de Florin Munteanu, Ursula K. Le Guin, Cristian şi Mihaela Ionescu. Subsemnatul a remarcat cu un puternic patriotism local şi chemarea către ţară de "a romconi" în 1993 prin Ploieşti, idee izvorîtă pe atunci din mintea preşedintelui Quo Vadis? (filiala Ploieşti), Dan Tărăcilă, din numărul 21 (idee care, culmea, avea să se materializeze într- adevăr în ceea ce urma să poarte numele de PLOCON '93!). Coperţile 22 - 24 renunţă la prezentarea autorilor din interior, dar numărul 25 revine la vechea tradiţie şi bine face.

De remarcat că, de la numărul 30, se renunţă la sigla *Primul săptămînal de cultură ştiinţifico-fantastică din România,* siglă în care termenul ştiinţifico-fantastic suna cam la fel ca pe vremea nostalgicului an 1955, în care Adrian Rogoz lansa numărul 1 al *Colecţiei povestiri ştiinţifico-fantastice,* şi redevenind serioşi, JSF nu are nici în clin, nici în mînecă cu fosta CPSF...

DECADA 31 - 40

Se termină (în sfîrşit!) Ursula K. Le Guin cu *Lumii îi spuneau pădure* (tare mare, pădurea asta!) în numărul 32 şi începe în numărul 31 rubrica Videomania, la care se înhamă pentru început tot ploieştenii, adică Dănuţ Ivănescu şi, surpriză, Dan Tărăcilă. Celelalte chestii lungi continuă, cu mai multă sau mai puţină periodicitate.

Numere speciale: 35, cyberpunk şi tehno, integral William Gibson şi 40, integral Serge Brussolo. Numărul 35 încearcă o altă siglă, *Primul săptămînal de Science-Fiction din România,* dar aflt.

Trag în continuare la rame Liviu Radu, Ray Bradbury,

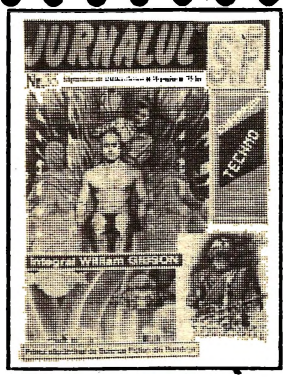

Petrică Sîrbu, Fredric Brown, Cristian Lăzărescu, Ovidiu Bufnilă. Culmea locală a SF-ului se atinge în numărul 37, pagina 13 cu două anunţuri suprapuse, de-a dreptul terifiante: 1) Autorii care au publicat în numerele 21 - 33 sînt rugaţi să vină la redacţie pentru a-şi ridica drepturile băneşti şi 2) Abonaţi-vă la Jurnalul SF!

Oricum, Jurnalul SF se diversifică şi devine mai dens, pe măsură ce caseta tehnică se mai subţiază de năvala de nume puse acolo, doar fraţii Bănuţă ştiu de ce, şi aceste două tendinţe, care ar semăna doar cu o găselniţă ciudată, au mai multă legătură între ele decît pare la prima vedere; cert este că *Jurnalul SF* începuse deja să prindă contur.

DECADA 41 - 50

Numărul 50, lansat vineri 10 decembrie 1993, ora 17 conţine şi coperta numărului 13 - şi ajuns aici, subsemnatul mărturiseşte că a priceput la rîndu-i de ce lipsea numărul 13 (motive de obscurantism capitalisto-exploatator, deh!) din colecţia la care a avut acces; să mai spună cineva că băieţii de la JSF duc lipsă de imaginaţie...

Între timp au mai apărut specialele 43, integral Norman Spinrad, ca un gest de curtoazie, mai curînd pentru scriitorul american, decît pentru Romcon-ul Plocon în plină desfăşurare, pentru că volumul *Maşinăria rock and roll* apăruse deja în librării editat de Nemira, şi 47, număr dedicat lui Dan Merişca.

De la numărul 44 apare cu intermitenţă sigla "ţapănă" *Premiul Convenţiei naţionale 1993,* dar să nu fim extrem de caustici, premiul a fost într-adevăr muncit. În numărul 45 Adrian Bănuţă se înfurie şi trage un editorial de număr, *Quo Vadis? JSF, un imperiu într-o republică,* dar critica la adresa Plocon-ului este pertinentă şi redactorul-şef are în general dreptate, chiar dacă noi redactăm acest material tot în nefericitul de oraş-republică... Oricum, Adrian prinde curaj şi spune alte cîteva adevăruri vis-a-vis de mişcarea science-fiction românească în general, şi FNTSF în special, în editorialul 50, numărul în cauză fiind dedicat de altfel generaţiei '90.

Alte nume apărute în decada de care ne ocupăm: Alina Popov, Clifford D. Simak, Gerard Klein, Mihai Hăulică, Samuel R. Delany, Ovidiu Bufnilă, Stephen King, etc.

Curentul ascendent început din decada trecută devine clar odată cu atingerea primului an de viaţă, adică cu lansarea numărului 50.

Iar noi nu am ajuns decît la jumătatea drumului nostru...

DECADA 51-60

Numărul 51 se deschide cu ecouri la adresa lansării "omagiale" JSF 50, pe o pagină care poartă semnăturile Ion Hobana, Alexandru Mironov şi Cristian Ionescu (ministrul comerţului, unul din marii fani "din umbră" ai Jurnalului). În fond, JSF 50 însemna un an de trudă şi merita poate chiar ceva mai mult decît atît.

Numerele 51 - 58 aduc *Noile frontiere ale posibilului,* un material tare vechi semnat de Jaques Bergier şi tradus de regretatul Mihail Ionescu, şi care apăruse pe vremuri (în 1981) în Fantastic Magazin numărul 1, probabil cel mai consistent fanzin românesc scos în perioada predecembristă, de clubul Quasar din Iaşi. Materialul, deşi interesant şi fără îndoială inedit pentru cel puţin 98 la sută din cititorii JSF, este tras cam forţat pe prea multe numere, ca un hatîr făcut tinerei generaţii trecute.

Numărul 55 reiterează sigla *Primul săptămînal de sf din România,* dar dacă nici redactorii n-au dreptul la reclamă

proprie, atunci cine? Tot 55 încearcă o "bypassare" a cititorului, materialul *Visul de fier* - de Adolf Hitler fiind în așa fel tipărit, încît numele lui Norman Spinrad, apare mic de tot, la sfîrșit, neexplicîndu-se defel intențiile reale ale autorului, cu privire la un Adolf Hitler alternativ, care în loc să fi purtat cel mai sîngeros măcel din istoria omenirii, s-ar fi mulțumit să scrie science-fiction (iar numele Adolf Hitler apare pe copertă, la autori!). Oricum, decada poartă însă și alte nume străine de marcă: Richard Matheson, Harlan Ellison, Robert Silverberg sau chiar, surpriză de calitate imensă, Jorge Luis Borges cu o superbă pastilă *Argumentatum ornithologicum,* în traducerea lui Dan Petrescu (JSF 58, pag. 7 - și pentru chestia asta Bănuții își scot pîrleala pentru prostia cu Adolf Hitler). Românii excelează prin Mihail Grămescu, Petrică Sîrbu, Michael Hăulică sau Cotizo Draia (acesta din urmă cu un articol - partizan despre cyberpunk, *Între umanism și tehnicism în cyberpunk* - tot JSF 58).

Decada se închide cu un număr special *Totul despre vampiri,* JSF 60 demonstrînd astfel că Jurnalul nu este interesat numai de un anume subgen, ci de fenomen în ansamblu, neavînd nimic contra fantasticului, de pildă. Iar vampirașii din numărul 60 sînt munciți frumos. Privind puțin mai de la distanță, decada demonstrează că redactorii știu ce înseamnă SF-ul de calitate și cum să-l promoveze. Sau, mai simplu, arată că anul care s-a scurs n-a trecut degeaba. Și lucrul ăsta este de admirat.

DECADA 61 - 70

Ploaie de numere speciale în decada a 7-a Jurnalului SF: 65, integral Ovidiu Bufnilă; 66, special Quo Vadis? Ploiești (dar coperta poartă doar mențiunea *Număr realizat cu sprijinul A.C.F.S.F. "Quo Vadis?" - Ploiești);* 68, special Harlan Ellison; 69, special Sex Fiction (cu litere de-o șchioapă, coperta titrează NU SE RECOMANDĂ CITITORILOR SUB 16 ANI); și în sfîrșit 70, integral Mihail Grămescu.

Impresia de forță degajată de această decadă este subliniată și de debutul unei noi rubrici, intitulate sugestiv *Aici se dezintegrează*, o rubrică de critică a apariților editoriale, purtată pe umeri de Ionuț Bănuță. Poate că titlul mai potrivit ar fi fost *Aici dezintegrăm noi,* dar însăși această rubrică arată faptul că Jurnalul SF a devenit o forță în science-fiction-ul românesc.

În materie de traduceri remarcăm nume ca Ambroice Bierce, John Crowley, Theodore Sturgeon. În plan autohton, își face apariția "copilul teribil" al SF-ului românesc, pe numele lui de împrumut Sebastian Corn în numărul 67, sau Sebastian A. Corn în numărul 69 (dacă Jurnalul SF nu a dezvăluit numele lui adevărat, noi nu avem nici un motiv s-o facem!). Îl secondează îndeaproape Liviu Radu, Ana-Maria Negrilă plus, evident, cei cărora le sînt dedicate numere speciale, plus gașca grea de la *Quo Vadis?.* Apropo de *Quo Vadis?,* merită să ridicăm puțin cortina lăsată peste numărul 66. Ideea unui special de cenaclu a fost mult timp respinsă de redactorul-șef, Adrian Bănuță, pe motiv că nu cenaclurile contează, ci scriitorii. Desigur, ideea reprezenta un punct de vedere coerent, dar în cele din urmă Adrian a cedat la presiunea lui Ionuț. Totuși, chiar călcînd tabu-ul nescris de a nu face nici un fel de referiri la texte proprii, autorul acestor rînduri nu poate să nu remarce că numărul 66 este omogen și exprimă extrem de clar ideea mișcării literare Quo Vadis? Cît de viabilă este sau nu această mișcare, asta este deja altceva și noi ne oprim aici.

Înainte de a trece la decada următoare să mai remarcăm o gafă amuzantă: numărul 68, care prezintă partea a doua a eseului lui Mircea Naidin *Literatura SF și ecologia, o declarație de interdependență,* specifică imediat sub titlu, urmare din numărul 57. Noroc că șefiștii, băieți isteți, au dedus imediat că 57 e o greșeală de la ei și este vorba de fapt de 67. Lucrul însă nu miră foarte tare, pentru că *File din istoria modernă a literaturii SF Anglo-Saxone,* de Nicolae C. Ariton, ajunge în numărul 68 la episodul 22. Dar deh, cu atîtea speciale și integrale, unde să mai ai loc de bietele seriale lungi?...

Iar numărul 70 mai scoate din joben o siglă "țăpănoasă" de copertă *JSF - o șansă SF-ului românesc.* În principiu așa e, dar era mai bine să observe alții, fără să le-o spună realizatorii...

DECADA 71 - 80

Ar fi trebuit să urmeze apogeul Jurnalului SF, localizat temporal alături de faimosul Eurocon de la Timișoara. Dar ceea ce a urmat a fost de fapt, și da, și nu, pentru că din multe puncte de vedere faimosul Eurocon '94 s-a dovedit a fi un fiasco. Mai mult, Eurocon-ul va constitui semnalul care va premerge ceea ce am putea numi prima "criză" valorică a science-fiction-ului românesc (în care apare foarte clară ideea inutilității unor organizații naționale de tip multi-cenaclist, bazate nu pe ideea unor anume afinități de concepție la nivel global a fenomenului science-fiction, ci pe ideea "clasică" a patronatului de gen UTC, cît și problema promovării cu adevărat a valorii în proza românească, prin concursuri care să nu coboare ștacheta sub un nivel inacceptabil).

Numărul 71 este un special SUPER NOVA și trebuie să recunoaștem că faimoasa revistă-supliment-de-miercurea-a-ziarului-Evenimentul-de-Iași a depășit de multe ori JSF-ul nostru de fiecare săptămînă, prin densitate de informație și calitate a textelor, ca să nu mai vorbim de tiraj, care surclasa Jurnalul SF la un raport de-a dreptul incredibil de peste 3 la 1 (gurile rele vorbind chiar de o proporție de peste 6 la 1!). Deci SUPER NOVA merita din plin această recunoaștere națională, cu atît mai mult cu cît excelenta echipă a lor mai avea în față mai puțin de 30 de săptămîni pînă la o dispariție editorială ce a umplut de uimire science-fiction-ul românesc.

Primul număr dublu JSF este 72 - 73, dedicat Eurocon-ului 1994 de la Timișoara și conținînd proză scurtă românească în limbile engleză și franceză, în care semnează Cristian Tudor Popescu, Mihail Grămescu, Vladimir Colin, Petrică Sîrbu, Ovidiu Bufnilă, Sebastian A. Corn, Dănuț Ivănescu și cu voia dumneavoastră, ultimul pe listă, subsemnatul. Deci fără alte comentarii.

Jurnalul SF numărul 74 spune *Aproape totul despre euROcon 1994,* neuitînd să arunce în colțul din dreapta sus al coperții premiul convenției europene de SF 1994, iar numărul 75 revine în forță cu un integral Don Simon, lucrat curat și dens. Tot un special este și JSF 78, integral Star Trek, ca și 79, dedicat horror-ului și lui Robert Bloch.

Pe partea străină putem remarca în decada de față pe Fredric Brown și Mike Conner, iar dintre autohtoni duc greul Ovidiu Bufnilă, Don Simon, Michael Hăulică și alții.

Impresia generală este că JSF s-a instalat confortabil în elita science-fiction-ului românesc și conduce fără probleme, chiar dacă face cursa de unul singur...

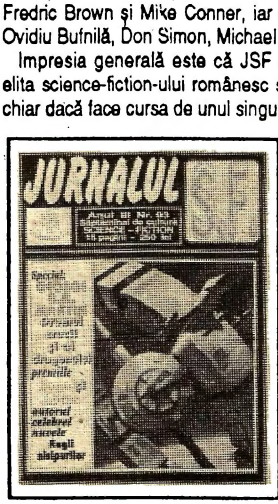

DECADA 81 - 90

Ploaie de numere duble în penultima decadă a sutei: 81 - 82, o ambițioasă estetică a generației '90, deschisă de *În loc de prefață sau despre realitatea virtualului și virtualitatea realului sau cîte ceva despre textul virtual,* autor Ionuț Bănuță și în care semnează Sebastian Corn, Don Simon, Dănuț Ivănescu, Liviu Radu, Cristian Hriscu, Bruce Sterling și Ovidiu Bufnilă; și 89 - 90 ce găzduiește *Adrenergic!,* un roman de Sebastian Corn, premiul Nemira 1994. Alt număr special este JSF 83, *Aproape totul despre ATLANTYKRON 1994.*

În altă ordine de idei JSF 85 propune o rubrică excelentă, care însă nu rezistă, *Corupînd mainstream-ul,* poate și pentru că decada este străbătută de un fior al indeciziei de care vorbeam în decada trecută și care acum pare să se acutizeze: premiile de la Atlantykron sînt extrem de contestate și se ridică foarte pertinent ideea valorii în science-fiction. Pe de altă parte, nici deziluzia faimosului Eurocon, care a fost cu prea mult sub așteptări nu era departe de cele întîmplate la Atlantykron. Mergînd mai departe pe firul unor evenimente nevăzute, tot la Atlantykron s-a acutizat și problema patronării SF-ului de către niște organisme care au, de fapt și de drept, prea puțină tangență (poate că remarcați eleganța eufemismelor autorului acestor rînduri) cu science-fiction-ul, și ne referim în mod direct la criza FNTSF și la modul în care conducătorii acestei organizații înțeleg să acționeze în situații care le scapă de sub control, așa cum s-a întîmplat în tabără.

În aceste condiții este normal că Jurnalul SF pare puțin dezorientat, iar serialul *File din istoria modernă a literaturii SF Anglo-Saxone* sare de la episodul 27 (JSF 84) la episodul 20 (JSF 88), dar nu în numere este partea tare a Jurnalului SF!

DECADA 91 - 100

Numărul 91 ne lămurește că serialul lui Nicolae C. Ariton ajunge, cum era și normal la episodul 29 și cu aceasta considerăm episodul episodului încheiat.

Ultimele numere speciale ale sutei sînt: 93, special George R. R. Martin; 94, număr special dedicat cărții *Anticipația românească* de Mircea Opriță; 95, un excelent special Vietnam (pe care autorul acestor rînduri l-a propulsat pe locul întîi în topul propriu al numerelor speciale!); 97, dedicat horror-ului cu un special Clive Barker; și bineînțeles 100, numărul de două ori festiv, jubileu și Crăciun, *Salvați-l pe Moș Crăciun!.* Apropo de numere speciale, numărul 98 titrează pe copertă, medalion Costi Gurgu; desigur, medalioane au mai apărut, într-o formă sau alta de-a lungul vremii, dar acum Jurnalul încearcă o formă aparte, de prezentare a unui autor român care nu trebuie să ocupe în mod obligatoriu tot spațiul tipografic al unui număr oarecare - și formula, care pare interesantă, este încă în vederile actuale ale neobositilor frați Bănuță. De altfel și numărul 99 poartă medalionul Liviu Radu.

Printre picături mai apar Robert A. Heinlein, Gordon R. Dickson și Serge Brussolo sau Darius Luca, Liviu Surugiu și Don Simon. O chestie de-a dreptul science-fiction se inițiază începînd cu numărul 94, adică un concurs de integrame, JSF reușind astfel performanța de a reduce la 14 paginile efective ale publicației (deși, în principiu, integramele au fost bine primite, inclusiv de soția subsemnatului...).

În rest mai apare scrisoarea deschisă de retragere din FNTSF a clubului Quo Vadis? din Ploiești (JSF 93) și începînd din 96 publicitatea pentru sindrofia numărului 100. Numai că Jurnalul SF nu dă semne de oboseală, ci își păstrează suflul sacadat al alergătorului de cursă lungă...

Iar pe 10 decembrie, la orele 16,30 trecute fix (cu vreo juma' de oră) pocnea dopul primei sticle de șampanie la sediul Jurnalului SF. Pe mese, pahare și sticle cu diverse licori, sandvich-uri, și faimosul număr 100. Redactorii "cei mari" duc greul conversațiilor și interviurilor radio - TV, iar redactorii "cei mici" - adică fetele - duc greul alimentării cu feliile de pîine ce se consumă ca într-un horror... Printr-o coincidență amară, băieții de la SUPER NOVA aduc vestea bombă a desființării suplimentului. O mască rîde, o mască plînge... Restul este cronică mondenă.

Sfîrșitul în numărul viitor

Aventura care se cheamă RAO a început acum aproape doi ani. În acest interval de timp Editura RAO a publicat peste 100 de titluri cuprinse în cîteva colecţii bine conturate:

Opere XX în care intră mari scriitori ai secolului nostru pe care îi editäm în ediţii cvasicomplete. Seria a debutat cu lucrări celebre ale unor autori precum: Camus, Malraux, Saint-Exupery, Thomas Mann, Herman Hesse, iar de curînd a apărut primul volum din seria dedicată sud-americanului Gabriel Garcia Marquez („Un veac de singurătate").

Din zona anglofonă: James Joyce („Portret al artistului la tinereţe", urmînd să lumina tiparului în curînd „Oameni din Dublin" şi „Ulise") şi, de asemenea, în viitorul apropiat Virginia Woolf.

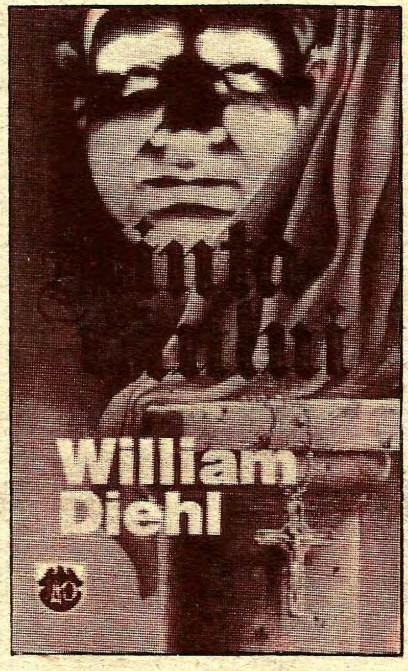

De o deosebită importanţă şi valoare este ediţia Kafka, pentru că este o ediţie nouă, realizată după varianta din manuscrise şi nu după versiunea publicată de prietenul scriitorului, Max Brod.

O colecţie mai veche, dar foarte apreciată de public este „Succese internaţionale", care îşi propune să pună în contact cititorii români cu best-selleruri de pe piaţa occidentală. Autori precum John Grisham, William Diehl, John Saul, Colin Forbes, P.D. James au cunoscut un ritm alert de apariţie în cadrul acestei colecţii. Din principiu, Editura RAO nu publică titluri izolate, ci, pe cît posibil, autori cu întreaga lor operă. Astfel încît cititorul îşi poate face o imagine completă despre un scriitor sau altul.

Cei doritori de poveşti de dragoste pot apela la colecţia Love story care cuprinde volume de dimensiuni reduse, dar bine scrise.

Colecţia de non-ficţiune propune titluri variate, de la biografii - „Charles şi Diana, perechea princiară britanică", „Anastasia Romanov" etc - pînă la seria Elemente care îi iniţiază pe cei interesaţi în diferite concepte, practici filosofice, religioase sau naturiste. Volumul de debut al seriei: Elemente de yoga. Vor urma Elemente de chacra, Elemente de budism, Elemente de taoism ş.a.m.d. Tot în acest context este de menţionat preocuparea noastră de a edita în România operele lui Carlos Castaneda, pe care dorim să le facem cunoscute, de vreme ce au stîrnit un interes deosebit în mediile intelectuale din Occident.

Colecţia „Rao Classic" cuprinde literatură clasică universală; vor fi incluşi aici deopotrivă autori străini şi români. Primele apariţii sub această nouă siglă sînt: Crimă şi pedeapsă de Dostoievski, Mănăstirea din Parma de Stendhal, Suferinţele tînărului Werther de Goethe şi La răscruce de vînturi de Emily Brönte.

Pe lîngă faptul că arată bine, cărţile „RAO" sînt bine făcute

Colecţia „Rao pentru copii" tot în format de carte de buzunar, dar cu ilustraţii alb-negru în interior şi culeasă cu un corp de literă mai mare, accesibil copiilor, a fost şi ea lansată de curînd cu primele două volume din seria Marry Poppins (în curînd se vor adăuga şi următoarele patru din cele şase scrise de P.L. Travers), „Vrăjitorul din Oz" de L. F. Baum (cu ilustraţii inedite de Done Stan) şi "Peter Pan în Grădina Kensington" de J. M. Barrie.

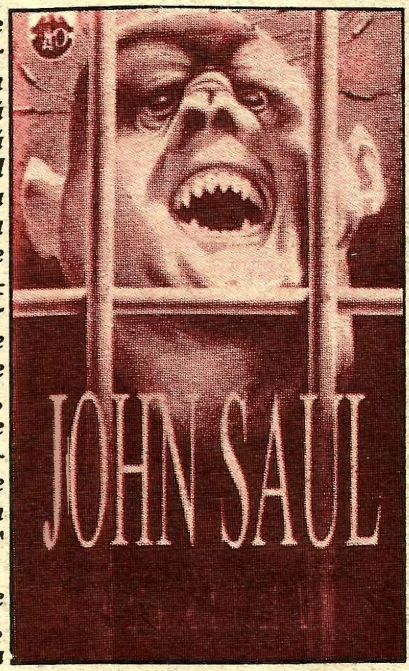

În ceea ce priveşte calitatea traducerilor, Editura RAO a avut, ca o preocupare statornică, dorinţa de a se înconjura de profesionişti, astfel încît manuscrisele sînt supuse unor exigenţe maxime . Chiar şi în cazul reeditărilor din colecţiile RAO Clasic şi Opere XX, traducerile au fost confruntate şi revăzute de specialişti, ca să nu se spună despre cărţile RAO doar că arată bine, ci şi că sînt bine făcute.